

Postila II

CO BUDE S NÍM? /Petr Krynský/

HLEDEJTE TO, CO JE NAD NÁMI /Petr Pimek/

HORA NEBÓ – NEÚSPĚCH, ČI VÍTĚZSTVÍ? /Miloslav Žalud/

IMMANUEL /Josef Hrdinka/ **JAK JE MOŽNÉ SLYŠET HLAS**

DUCHA SVATÉHO /Aleš Zástěra/ **PŘIJĎ TVÉ KRÁLOVSTVÍ**

/Jan Dymáček/ **RACHAB** /Miroslav Kysílko/ **BIBLICKÉ ŽENY –**

NOEMI, RÚT, ORPA /Pavla Šustková/ **SPADLA VĚŽ V SILOE**

/Ludvík Švihálek/ **SUMA VŠETKÉHO** /Bohumil Kern/

ISBN: 978-80-7172-476-6

OBSAH

Slovo úvodem — 3

Co bude s ním? /Petr Krynský/ — 4

Hledejte to, co je nad námi /Petr Pimek/ — 11

Hora Nebó – neúspěch, či vítězství? /Miloslav Žalud/ — 14

Immanuel /Josef Hrdinka/ — 21

Jak je možné slyšet hlas Ducha svatého /Aleš Zástěra/ — 31

Přijď Tvé království /Jan Dymáček/ — 34

Rachab /Miroslav Kysílko/ — 40

Biblické ženy – Noemi, Rút, Orpa /Pavla Šustková/ — 43

Spadla věž v Siloe /Ludvík Švihálek/ — 50

„Suma všetkého...” /Bohumil Kern/ — 53

SLOVO ÚVODEM

Vážení čtenáři,

je nám ctí předložit vám sbírku kázání emeritních učitelů Teologického semináře, potažmo Adventistického teologického institutu. Oslovili jsme bývalé učitelky a učitele, kteří často vyučovali a formovali celé generace studentů adventistické teologie. Zaslaná kázání velice rádi zveřejňujeme a věříme, že budou požehnáním pro mnohé čtenáře. A našim bývalým učitelům děkujeme za slova naděje, která pronášeli za katedrou i kazatelnou a dělí se o ně s námi i touto formou.

Marek Harastej

ředitel Adventistického teologického institutu

CO BUDE S NÍM?

/Petr Krynský/

Čtení Písma: J 21,1–14

Text, který jsme slyšeli v úvodním čtení, nás přivádí k Tiberiadskému jezeru. Jezero Tiberiadské (nazvané podle města Tiberias), také nazývané Genezaretské (podle města Genezaret) či prostě Galilejské, bylo a je největší izraelské sladkovodní jezero a leží 212 m pod úrovní světového oceánu. Délka jezera je 21 km, průměrná šířka 13 km. I v biblické době bylo nejspíše modré jako dnes a břehy byly na různých místech porostlé oleandry a žlutými slezy. Tam se odehrál příběh, o kterém budeme dnes společně uvažovat.

I.

Když Ježíš vstal z mrtvých, přikázal učedníkům, aby šli do Galileje, že tam se s nimi setká. Mk 14,28: Po svém vzkříšení vás předejdu do Galileje. A u Mk 16,7 vzkazuje anděl ženám: „*Jděte a řekněte učedníkům, zvláště Petrovi: Jde před vámi do Galileje, tam ho spatříte, jak vám řekl*“.

A tak učedníci šli. Došli až k jezeru Tiberiadskému. Petr, v němž vodní hladina vzbudila vzpomínku na jeho rybářskou minulost, říká: „*Jdu lovit ryby*.“ A ostatní říkají: „*Půjdem s tebou*.“ Sedm lidí: Šimon Petr, Tomáš, Natanael, synové Zebedeovi a ještě další dva učedníci. Sedm lidí ve člunu loví – celou noc. Vrhají sítě na různých místech jezera – ale síť je stále prázdná. A pak hvězdy blednou a přichází nový den. Učedníci jsou unaveni, zklamáni, snad i roztrpčeni – a tak se plaví ke břehu. Jenže tam na ně někdo čeká:

Když začalo svítat, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. Ježíš jim řekl: „Děti, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli: „Nemáme.“ Řekl jim: „Hodte síť na pravou stranu lodi, tam ryby najdete.“ Hodili síť a nemohli ji ani utáhnout pro množství ryb. (v. 4–5)

Zastavme se na chvíli v ději a položme si otázku: Proč evangelista Jan tento příběh popisuje? Co nám tím chce říct? Evangelia podle Matouše,

Marka i Lukáše končí výzvou k misii. Např. Mt 28,19: „*Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky...*“ U L 24,47 je psáno: „*V jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínaje Jeruzalémem. Vy jste toho svědky.*“ U evangelisty Jana je místo toho příběh lovu ryb (o tom za chvíli) a otázka po lásce. Nechtěl nám tím Jan, miláček Páně, něco říct?

Učedníci byli přece povoláni jako rybáři lidí. Právě jim Ježíš řekl: „*Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí*“ (Mt 4,19). Rybolov je tedy obrazem misie. A Jan nám v příběhu, který jsme četli, ukazuje obraz dvou misii. Misii – sice s plným nasazením a technickým vybavením (měli člun, síť i zkušenosti), ale bez Ježíše a bez úspěchu. A druhou misii s Ježíšem a s úžasným úlovkem.

Ten na břehu chce na tuto skutečnost upozornit: Volá na ně (v. 5): „*Ulovili jste něco? Máte něco k jídlu?*“ Odpověděli: „*Nemáme.*“ Bez Ježíše nemají nic a loď je prázdná. Ten neznámý na břehu ale pokračuje (v. 6): Řekl jim: „*Hod'te síť na pravou stranu lodi, tam ryby najdete.*“ *Hodili síť a nemohli ji utáhnout pro množství ryb.* Tahle zvláštní událost začala probouzet v myslích učedníků vzpomínku. Tohle přece už někdy zažili! To je něčemu podobné (L 5,6). Nejasná myšlenka došla k cíli nejdříve u Jana a volá: „*To je Pán!*“ Petr se honem oblékl a skáče do vody, aby byl u Mistra co nejdříve. Zajímavé: Milovaný učedník chápe rychleji než Petr. Petr jedná dřív než milovaný učedník. Pak připluli i ostatní učedníci. Na břehu spatřili ohniště a na něm rybu a chléb. Ježíš rozdává všem. Jedí rybu, kterou měl už dříve Ježíš (v. 13), ale také přinášejí ryby, které chytili. Ježíš láme chléb a dává učedníkům. Ti si nepochybně vzpomněli na zázračné nasycení 5000 lidí, kdy několik chlebů a rybiček nasýtilo všechny (J 6,9). Čteme ve v. 11: *Šimon Petr šel a vytáhl na břeh síť plnou velkých ryb, bylo jich sto padesát tři.* Je to zajímavý údaj. Proč je počítali? A když už, proč evangelista Jan nám tento zdánlivě podružný údaj zapsal? (Stačilo napsat, že síť byla plná – jako výraz hojnosti.)

Díval jsem se do komentářů a našel jsem dva výklady:

První výklad navazuje na „Podobenství o rybářské síti“ (Mt 13,47), kde je psáno, že ... *království Boží je jako síť, která se spustí do moře. Když je plná, vytáhnou ji na břeh, a co je dobré, dávají do nádob, a co je špatné, vyhazují ven. Tak bude i při skonání věků, vyjdou andělé a oddělí zlé od spravedlivých.* Podle tohoto výkladu by to znamenalo, že

přesný počet spasených budeme znát až „na druhém břehu“, tj. až přijde Pán Ježíš. Do té doby ale nemáme právo soudit o někom, že bude nebo nebude spasený.

Druhý výklad zase vychází z dobového pozadí. Antická zoologie totiž rozlišovala celkem 153 druhů ryb. Je-li rybolov obrazem misie, pak by počet 153 znamenal, že misie pod Ježíšovým vedením bude mít úspěch mezi všemi národy (jděte do celého světa, kaďte evangelium všemu stvoření).

II.

Pokračujme dále v ději (v. 15–17): Když pojedli, dostává se Ježíš k tomu, aby promluvil o tom nejzávažnějším. Scénou našeho příběhu stále zůstává břeh galilejského jezera, na němž hoří hranice. Taková hranice hořela i tenkrát, když Šimon Petr Pána třikrát zapřel (Mk 14,54). Snad proto se jej Ježíš třikrát táže: „*Šimone, synu Janův, miluješ mne více než tito? Šimone, synu Janův, miluješ mne? Šimone, synu Janův, máš mne rád?*“

„*Dříve, než bude Petr povolán, aby se ujal svého apoštolského úřadu, musí podat důkaz své lítosti,*“ píše se v knize Touha věků. „*Bez vyznání by jej mohl jeho hřích připravit o vliv, který má mít jako Kristův služebník. Spasitel mu dává příležitost, aby znovu získal důvěru svých bratrů.*“¹

Než Ježíš svěří Petrovi úkol, ptá se jej po jeho pohnutkách, po jeho lásce. Neptá se po jeho znalostech, vzdělání, vůdčích schopnostech – ptá se jej po lásce. Jen ten, kdo miluje, může být pastýřem.

Trojí Petrova odpověď, vlastně tiché vyznání, zní podvakerát stejně: *Pane, ty víš, že tě mám rád.* Petr se již nevychloubá, že by miloval více než ostatní. Nedělá se lepším jako tenkrát, když řekl: „*Pane, kdyby všichni odpadli, já ne!*“ (Mk 14,29). Nehledá ani jiné důvody, proč a v čem by mohl být lepší než ostatní. Zdržuje se vyslovit o sobě své vlastní mínění. Svou upřímnost dává poznat tomu, kdo umí číst pohnutky srdce. „*Pane, ty víš, že tě mám rád.*“ Při třetí otázce, jež ho zarmoutila, odpovídá ještě vroucněji: „*Pane, ty víš všechno, ty víš, že tě mám rád.*“

„*Ty víš...*“ Nezáleží ani tak na tom, jak Petr odpoví a co si o sobě myslí, ale spíše na tom, co Kristus v Petrově srdci uvidí. – Ale Ježíš Petrovi

1 Whiteová, Ellen, G.; Drama věků, Část třetí: Touha věků, str. 570, Praha 1969

důvěřuje. Na každé Petrovo přiznání odpovídá pověřujícím a důvěryplným příkazem: „*Pas mé beránky! Bud' pastýřem mých ovcí! Pas mé ovečky!*“ V církvi jsou různé skupiny. Od beránek či beranů až po ovce a malé ovečky. Všichni jsou Kristovi! Být pastýřem znamená odpovědnost za život bratrstva věřících. Není to „*panování*“ nad stádem, jak nás na to upozorňuje apoštol Petr (1Pt 5,3). Je to spíše hotovost k sebeoběti, k položení života za svěřené obecenství věřících, za přátele. Být pastýřem znamená „*mít lásku, nad níž větší není*“, totiž tu, o níž řekl Ježíš, že „*většího milování nad to nikdo nemá, než aby svůj život položil za své přátele*“ (J 15,13).

Petr jako by vytušil hned na počátku, že se Ježíš ptá právě po této lásce. Proto odpovídá ztišeným přiznáním: „*Pane, ty víš.*“ Vždyť v Ježíšově otázce se setkal se svým vlastním zklamáním. Ví, jak trpce zklamal, když Ježíše na dvoře velekněze zapřel – přes všechno své zapřísahání, že je hotov i život za něj položit (Mk 14,31). Místo toho to byl Ježíš, který za Petra a za ostatní položil život, a tak na sobě zobrazil a uskutečnil podobu pravé lásky. A tak – s tímto třetím přiznáním oddanosti Ježíši – vystupuje Petrovi před oči obraz jeho pastýřského údelu. A Ježíš již pokračuje (v. 18): „*Když jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodil jsi, kam jsi chtěl...*“ „*Když jsi byl mladší...*“

Petr hledí skrze to slovo zpátky do chvil, kdy Ježíše neznal, kdy jednal a rozhodoval se podle svého zdání. Hledí zpátky do chvil, kdy se s Ježíšem setkal, a musí připustit – i tehdy jsem chodil, kam se mi zachtělo. Avšak slyší také: „*až zestárneš...*“ A skrze to slovo hledí do času, který je nejistý, nezajištěný a svým směřováním půjde proti zvyklostem mládí. Hledí k budoucnosti a musí přiznat: „*Ano, tak to bude. Jiný mne přepáše a povede, kam nechci...*“ A ve v. 19 se říká, že „*tím Ježíš naznačil, jakou smrtí oslaví Boha*“. Po těch slovech Ježíš dodal: „***Ty mne následuj!***“

Přes všechny problémy, které Petr, ale i my můžeme mít, je jedna věc jistá. Šerosvit věcí, které ještě nenastaly, pozbyly svou záhadnost a nezřetelnost. Jak je najednou vše zřejmé! Ježíšova obětavá láska, jeho kříž, jeho položení života za přátele Petra přemohly. Jeho nejistotu, pochybnosti, úzkost i strach, vypínání i selhání. „***Ty mne následuj!***“ Petr pojednou stojí na pevné půdě. Ví, že v Ježíši, v jeho následování, je nový počátek všeho, tedy i jeho cesty od přítomné chvíle k zítřku. V Ježíšově výzvě „*následuj mne*“ Petr nachází pevnou půdu pod nohama. Může v ní vypoalechnout ujištění, že na této cestě, po níž půjde, nebude opuštěn

a sám, ale že půjde cestou a ve stopách, které před ním zanechal dobrý pastýř Ježíš.

Do Petrova zření prosvítá v této chvíli také jeho kříž. Láska k Ježíši a svěřený úkol pastýře přinášejí s sebou také i tuto nezbytnost. Snad je to nečekané a trpké. Ale v následování Ježíše je to v určitých chvílích nezbytné. **Vlastní kříž nemůže nikdo obejít.**

III.

Je to již v lidské přirozenosti, že se v takových chvílích ohlédneme zpět. Snad za mládím, s nímž se loučíme. Snad se díváme i kolem sebe a po jiných (na své spolužáky, kolegy, bratry či sestry ve sboru), abychom porovnali náš úděl s jejich.

Náš zrak, s pokračujícím dějem čtvrtého evangelia, spočine na Janovi. Obrací nás k němu sám Petr svým ohlédnutím a krátkou otázkou, která se z jeho nitra vydrala ven (v. 20–21): *Petr se obrátil a spatřil, že za nimi jde učedník, kterého Ježíš miloval, který byl při večeři po jeho boku a který se ho tenkrát tázal: Pane, kdo tě zrazuje? Když ho Petr spatřil, řekl Ježíšovi: „Pane, co bude s ním?“* Je to otázka všetečná a do jisté míry nepatřičná. Jako by v ní zaznívalo něco, co se plně nesrovnává s tichým vyznáním oddanosti, jež mluvila před chvílí z Petrova srdce. Jako by pojednou chtěl Petr přeměřovat svůj úděl a svůj vztah k Ježíši s údělem a vztahem druhých. Jako by nechtěl být sám ve své bolesti a ve svém utrpení, až přijde jejich čas, jako by chtěl být ujistěn, že někdo i druhé přepáše a povede je, kam nebudou chtít. *„Pane, co bude s ním? Co bude s učedníkem, kterého miluješ? Co bude s Janem?“*

Petr a Jan. Léta se znali. Často právě je vybíral Ježíš z kruhu učedníků, aby mu byli nejbližší. Byli – ale každý jinak: Petr byl horlivý a rozhodný. Když se někteří uráželi nad Ježíšovou řečí a odcházeli od něj, Petr statečně vyznal: *Pane, kam bychom šli? Ty máš slova věčného života* (J 6,68). Byl to Petr, jenž tasil meč, aby bránil Ježíše. Byl to on, kdo se vydal (spolu s Janem) za spoutaným Ježíšem do nádvoří velekněze. A byl to opět Petr (a s ním Jan), kdo po zprávě Máří Magdalény se spěšně vydal ke hrobu v zahradě a první do něj vstoupil. Ale u Petra byla též nepravá horlivost, sebepřeceňování a nepochopení hloubky věcí. *„Nikdy mi nebudeš mýt nohy,“* říká např. při poslední večeři.

Jan je také rozhodný, ale i pozorný, přemýšlivý a prohlédající – nejednou první svědek Ježíšova tajemství. Při poslední večeři byl v Ježíšově

náručí. Jeho zásluhou se Petr dostal na nádvoří velekněze, kde oba byli svědky Ježíšova výslechu. Ale pod křížem stál jen Jan a jemu svěřil Ježíš svou matku. Stává se spolu s Petrem svědkem prázdného hrobu, ale první dochází víry, že Ježíš vstal (J 20,8). Tichý, přemýšlivý Jan. Svědek Ježíšovy lásky, utrpení a slávy. Svědek jako Petr – a přece jinak.

Snad právě ta okolnost, že jde za Ježíšem bez vyzvání, a to právě ve chvíli, kdy Ježíš opisuje na Petrovu cestu znamení kříže, zvěřila v Petrově mysli otázku, která je připravena slyšet: *Neboj, i na Jana dojde! I on vztáhne své ruce a jiný jej přepáše a povede, kam nechce.* Takové je někdy lidské srdce. Ježíš Petra napomíná: „*Jestliže chci, aby tu zůstal, dokud nepřijdu, není to tvá věc. Ty mne následuj*“ (v. 22). Není to tvá věc! Jiný překlad říká: **Co je ti po tom!** Možná se nám ta odpověď zdá až příliš tvrdá. Sotva se Petr dozvěděl, že jej čeká cesta utrpení a kříže, musí vyslechnout: Neohlížej se po druhých pohledem, který ti nepřisluší. Nestarej se o to, co bude s Janem. Ty mne následuj!

Petr má svou smrtí dosvědčit pravdu, že Bůh dal svého Syna, aby zachránil padlé lidské pokolení. Jan má zůstat a jeho svědectví slova má povzbuzovat věřící, dokud Ježíš nepřijde. O Ježíše přece jde, on je ústřední postavou dějství života nejen těch dvou učedníků – Petra a Jana – ale všech lidí bez výjimky.

Závěr: Možná se i vám zdá, že někdo prochází životem ve stálých těžkostech a trápení, zatímco druhý jde jakoby lehčím krokem. Naše životní úděly jsou různé. Příklady Petra a Jana nám ukazují na dvě zásadní možnosti: Oslavit Boha svou smrtí, nebo oslavit Boha svým životem. Jedna pravda a dvě podoby svědectví. Je to těžší, či lehčí cesta? Kdo z nás to posoudí. Co je snazší? Pro pravdu položit život, či zůstat a pravdu nést dál? Pro Krista žít, nebo umírat? V dějinách církve to tak vždy bylo: Jedni pro Krista umírali, druzí pro něj žili. Někdo vyzná Krista ve zdraví, druhý na nemocniční posteli. Co je víc a co je méně? Četl jsem krásný citát: „**Není krásnější život, než když můžeme žít pro to, za co bychom byli ochotni zemřít.**“ Jsme ochotni pro Krista i zemřít? Pak můžeme mít krásný život!

My lidé se přirozeně bojíme smrti: Ale Písmo praví: „*Nikdo z nás nežije sám sobě a nikdo sám sobě neumírá. Žijeme-li, žijeme Pánu, umíráme-li, umíráme Pánu. Ať žijeme, ať umíráme, patříme Pánu*“ (Ř 14,7–8). Křesťanství není náboženstvím: něco za něco. Ježíš nesčítá naše dobré

skutky, aby zvážil, zda nás může spasit. Ježíš se nás ptá po našich pohnutkách – po lásce. Apoštol Pavel ve svém hymnu lásky napsal: „*Kdybych rozdal všechno, co mám, ano, kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje*“ (1K 13,3).

Blížíme se k chvíli, o níž Ježíš řekl: „**dokud nepřijdu**“. Svědectví života i svědectví oběti života – to tu zůstává jako cesta následování. A tak nejde o to, zda Petr či Jan, ale zda člověk v Kristu. Neohlížejme se nepatříčně po údělech druhých. Jsi to ty, komu patří Ježíšova výzva: „**Ty mne následuj!**“

HLEDEJTE TO, CO JE NAD NÁMI

/Petr Pimek/

Křesťanem se stávám sám na základě svého svobodného rozhodnutí. Nikdo mne k tomu nenutil. Následuji Ježíše Krista z lásky k němu. Když jsem byl pokřtěn, stal jsem se ospravedlněným hříšníkem a jsem vděčný Bohu za vykoupění v Ježíši Kristu. Od této chvíle žiji se svým Pánem a hledám jeho věci. *„Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hledejte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí po pravici Boží. K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem“* (Ko 3,1.2).

Jde o duchovní rozvoj, bez kterého není možný růst. Jde o celoživotní proces, který není ukončen. Duchovní růst zákonitě vyústí ve službu. Ptám se: „Pane, co chceš, abych činil?“ V této fázi duchovního rozvoje objevuji své duchovní dary a sloužím jimi. Služba je zaměřena nejen dovnitř církve, ale i ven.

V životě víry jde především o vedení Duchem svatým, být pod jeho mocí a kontrolou. Je to On, který se podílí na všem, co prožíváme – od našeho narození až po věčnost. Ti, kdo jsou jím vedeni, jsou duchovní lidé. Mnohdy se snažíme o vyšší duchovnost, děláme ve své vlastní síle „duchovní pokroky“ a pak jsme hrdí na to, co se nám podařilo a kam jsme se již v duchovním růstu dopracovali. Používáme různá srovnávací měřítka a vzájemně se hodnotíme. Někdy užíváme rčení: „ten je na tom duchovně velmi dobře“, zatímco o někom jiném se vyjádříme: „to není duchovní člověk“.

Touhu po duchovních hodnotách vložil Bůh do každého člověka.

„Ti, kdo dělají jen to, co sami chtějí, tíhnou k tomu, co je tělesné, ale ti, kdo se dají vést Duchem, tíhnou k tomu, co je duchovní.“ (Ř 8,5)

„Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídít Božímu zákonu. Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá. Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho.“ (Ř 8,6–9)

Dát se vést – to znamená svobodně se rozhodnout podřídít se vlivu a působení Ducha svatého. Život z Ducha, to není můj výkon, to nezna-

mená žít z vlastních sil, ale žít z moci Ducha svatého, který ve mně působí. Takový život nelze vytvářet podle nějakého vzorce. Je to život, který přichází shora. Hledám Boha a jeho vůli. To je celoživotní proces. Jde o zápas, při němž se dotazuji Boha na jeho vůli a zápasím o slyšení jeho slova. Na to si potřebuji udělat čas. Umět Bohu naslouchat, to je náročné, k tomu je třeba odvaha, touha a úsilí.

„Dotazujte se na Hospodina, dokud je možno ho najít, volejte ho, dokud je blízko“ (Iz 55,6). Pokud si neudělám čas na společenství s Bohem, nebudu prožívat nic duchovního.

Apoštolem Pavlem jsme vyzýváni k tomu, abychom využili čas, který je nám svěřen (Ko 14,5b).

Společenství s Bohem mění náš život, poznamenává každou jeho oblast. Potřebujeme se učit, vstupovat do rozměru Božího času v modlitbě a u jeho slova. V takových chvílích objevujeme krásu našeho Pána a prožíváme moc jeho slova. Bůh chce promlouvat k našim srdcím. Touží po tom, abychom seděli u jeho nohou a naslouchali mu.

„Marie si sedla k nohám Ježíšovým a poslouchala jeho slovo“ (L 10,39). Ježíš vysoce ohodnotil Mariin postoj a zdůraznil: *„Jen jedno je třeba“ (L 10,42).* Život z Ducha znamená prožívat Boží přítomnost. *„Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, držím tě za pravici, pravím ti: Neboj se, já jsem tvá pomoc“ (Iz 41,13).*

Znamená to poznávat Boha, rozmlouvat s ním, radit se s ním.

„V modlitbě před ukřižováním dal Ježíš Kristus světu naučení, které by se nám mělo vrýt do mysli a do srdce. Řekl: ‚A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného a pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista‘ (J 17,3). To je nejvyšší poznání, které dává člověku sílu. Poznání Otce a Ježíše Krista, kterého Otec poslal, získané zkušenostmi přetváří člověka k Božímu obrazu. Umožňuje mu, aby se ovládal, aby všechny své tužby a sklony podřídil nadvládě rozumu. Činí z člověka skutečné dítě a dědice nebes.“ (Kristova podobnost, str. 62)

Duchovní život je Božím dílem v nás. Základním principem duchovního života je být uchvácen Ježíšem Kristem. *„Tak, jako mne se zmocnil Ježíš Kristus“ (Fp 3,12).* *„Uchvácen jsem od Krista Ježíše“ (Bible kralická).*

Mohu běžet, mohu se snažit, mohu dělat cokoli dobrého, a přesto to může být pouze soustředění se na sebe, nikoli život z Ducha. *„Jsou lidé, kteří si myslí, že slouží Bohu, spoléhají však jen na svou vlastní sílu. Na*

jejich srdce nepůsobí vědomí Kristovy lásky, pouze se snaží plnit povinnosti křesťanského života jako něco, co od nich vyžaduje Bůh. Takové náboženství je bezcenné.“ (Cesta ke Kristu, str. 32)

Dejme Duchu svatému v našich životech více prostoru. Věřím, že všichni toužíme po duchovním oživení. Oživení znamená obnovu duchovního života, využití našich schopností k Boží slávě a proměnu naší mysli pod působením Božího Ducha. Modleme se společně jako křesťané za oživení a reformaci v našich řadách. Spojme se po dvou a začněme se opravdově a vroucně modlit. A následně vytvořme malé skupinky, ve kterých se budeme pravidelně společně setkávat uprostřed týdne, abychom se spolu sdíleli, rozjímali nad Božím slovem, modlili se, radovali se i plakali. Malé skupinky byly u zrodu Církve adventistů sedmého dne. Lidé se scházeli všude, kde to bylo možné. Společná setkání se rozvíjela a adventisté se spolu scházeli nejen proto, aby se dělili o své poznání, ale také kvůli pěstování společenství. Náplní těchto setkání byla svědectví, chválení Boha, vzájemné napomínání, vyznávání hříchů, modlitby, zpěv, radostná atmosféra, vzájemné nesení břemen, poučení, pokoj, útěcha, radost a odpuštění. Elen Whiteová napsala: *„Vytváření malých společenství jako základen křesťanského úsilí je plán, který byl představen tím, kdo se nikdy nemýlí. Jestliže má sbor mnoho členů, ať se zformují do menších skupin a pracují nejen pro členy sboru, ale také pro nevěřící.“* (Evangelizace, str. 115)

Buďme k sobě vzájemně otevřenější, opravdovější, upřímnější, a naše duchovnost poroste.

Ko 3,12–17: *„Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblecte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost. Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy. Především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti. A ve vašem srdci ať vládne mír Kristův, k němuž jste byli povoláni v jedno společné tělo. A buďte vděční. Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmi, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch. Všechno, cokoli mluvíte nebo děláte, číňte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci.“*

HORA NEBÓ – NEÚSPĚCH, ČI VÍTĚZSTVÍ?

/Miloslav Žalud/

Mojžíš vystoupil z Moábských pustin na horu Nebó, na vrchol Pisgy; ta je naproti Jerichu. Hospodin mu ukázal celou zemi: Gileád až po Dan, celý kraj Neftalího i zemi Efrajimovu a Manasesovu a celou zemi Judovu až k Zadnímu moři, i Negeb a okrsek Jerišské pláně, Palmové město, až k Sóaru. Pak mu Hospodin řekl: „Toto je země, o které jsem přísahal Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi slovy: Dám ji tvému potomstvu. Dal jsem ti ji spatřit na vlastní oči, ale nepřejdeš tam.“ I zemřel Mojžíš, služebník Hospodinův, tam v moábské zemi podle Hospodinovy výpovědi. Pochoval ho v údolí v moábské zemi naproti Bét-peóru. Nikdo až dodnes nezná jeho hrob. Mojžíšovi bylo sto dvacet let, když umřel. Zrak mu nepohasl a svěžest ho neopustila. Synové Izraele oplakávali Mojžíše v Moábských pustinách po třicet dní, dokud neuplynuly dny pláče a truchlení pro Mojžíše. Jozue, syn Núnův, byl naplněn duchem moudrosti. Mojžíš totiž na něho vložil své ruce. Izraelci ho poslouchali a činili, jak přikázal Hospodin Mojžíšovi. Nikdy však již v Izraeli nepovstal prorok jako Mojžíš, jemuž by se dal Hospodin poznat tváří v tvář, se všemi znameními a zázraky, jež ho poslal Hospodin konat v egyptské zemi na faraónovi a všech jeho služebnících i celé jeho zemi, i se všemi skutky pevné ruky, se vším, co vzbuzovalo velikou bázeň, co konal Mojžíš před zraky celého Izraele. (Dt 34,1–12)

Poslední kapitulu Deuteronomia nenapsal Mojžíš. Nicméně tato kapitola je přirozenou tečkou za životem tohoto velikého Zákonodárce a mimořádného Vůdce. Zeptejme se dnes, jaké poselství nese hora Nebó, do jejíž blízkosti nás přenesl úvodní text. Je to fiasko, nezdar, nedotažení, či zdar, úspěch a vítězství?

Začneme tím, že si odpovíme na několik zásadních otázek: Proč se Mojžíš narodil a byl uchráněn od smrti? Protože jeho rodiče nepřestali věřit a počali ho navzdory nepříznivé politické situaci. Jejich víra také rozpo-

znala Boží prozřetelné vedení, když ho vydali vlnám Nilu a byl zachráněn, když byl adoptován faraonovou dcerou a když se jeho vlastní matka překvapivě stala jeho pěstounkou. Uvěřili, že Bůh s ním počítá v něčem důležitém. Proč byl Mojžíš formován nejlepšími egyptskými školami? Aby byl vybaven pro důležité postavení, jak mínila jeho královská matka. Mojžíš se však ve svých čtyřiceti letech rozhodl jinak. Jeho životní úděl nebude spojen s Egyptem a jeho trůnem, ale s osudem jeho utlačovaného národa. Proč byl Mojžíš osloven Hospodinem v hořícím keři? Aby vyvedl Boží lid z Egypta, aby na poušti z něho vytvořil Hospodinův smluvní lid a organizovaný národ, aby ho převedl přes poušť do země dědictví!

Stalo se tak? Ano i ne. Ve smyslu ne: Mojžíš neprotrhl cílovou pásku, za niž považujeme Jordán; ve smyslu ano: Mojžíš přijal horu Nebó za metu, kterou určil Hospodin a kterou on uchopil jako příslib jiné – Boží vlasti (cf. Žd 11,13–16). Tak se stal posilou pro nás, kteří z různých důvodů nedosahujeme cílů, ke kterým jsme se upnuli. Nejenom těch, které jsou bonusové, jako je bohatství a krása, ale i těch legitimních, jako je zdraví a fungující rodina.

Připojme se nyní ke stodvacetiletému Mojžíši, když stoupá na svoji poslední horu. Je tomu už nějaký čas, co Bůh v Kádeši na poušti Sin rozhodl o tom, že Mojžíš nevejde do zaslíbené země – Nu 20. Tehdy společně s Áronem nezvládl opětovné reptání Izraelců. Ti to sice neměli na poušti snadné – chyběla čerstvá zelenina a ovoce, a hlavně neměli dostatek vody, jenže jejich stížnosti, co stížnosti – lživá obvinění, neumožňovaly rozumné řešení problému. Navíc, Mojžíš viděl tu tragédii, totiž že zpochybňují svůj zásadní krok víry – vyjití z Egypta, přímo ve stínu oblakového sloupu. To se ho silně dotklo. A protože měl stále v živé paměti, co se stalo před lety v Kádešbarneji, jak Bůh ztrestal vzbouřence a zlomyslné pomlouvače (Nu 14), připadlo mu příhodné, aby přísným jednáním reptaly ukáznily a nasměroval na dobrou cestu. On však měl i v této vypjaté situaci zůstat hlasatelem Boží shovívavosti. Nebyl pověřen, aby teď sesílal hromy a blesky, naopak byl instruován, aby jednal citlivě a v kritický moment ke skále hovořil vlídně a nebil do ní holí se slovy: ***Vy notoričtí odbojníci, teď vám máme vyvést vodu ze skály, ale zasloužíte si něco jiného!*** (cf. Nu 20,10). Tehdy horlení pro spravedlnost neporadilo Mojžíšovi správně. Proto mu Hospodin brzy řekl: ***Protože jsi před syny Izraele nedosvědčil mou svatost, neuvedeš toto shromáždění do země, kterou jim dám.***

Teď jako by do Mojžíše uhodil blesk. Počítal s tím, že slavnostně uvede lid za Jordán a tam složí břemeno zodpovědnosti. Jak šokující bylo probuzení z horlení pro spravedlnost! Nicméně uznejme, že právě v tomto okamžiku projevila Mojžíš svoji velikost. Pokorně přijal Boží rozhodnutí. Nereptal, nezahořkl a neodstoupil z pověření, které na něj Bůh před lety vložil. Šel poslušně a přitom neúkorně ke své neznámé poslední hoře!

Za nějaký čas se poutníci pouští dostali pod horu Hór. Zde Mojžíš obdržel od Boha příkaz, aby vzal Árona a jeho syna Eleazara a vystoupili na temeno hory. Tam Mojžíš v dojemném obřadu přenesl úřad velekněze z otce na syna. A pak se stalo něco, co mu připomnělo jeho hořký úděl. Áron tam na hoře zemřel, tedy před Jordánem (Nu 20,22–29). Na Mojžíšovy dveře života zaklepala smrt. Začalo se kácet v jeho lesíku. Brzy nato mu sám Bůh řekl, že čas jeho odchodu se blíží, že se zanedlouho připojí ke svému bratru Áronovi (Nu 27,12–14). Mojžíš to vzal velice vážně a požádal Boha o ustanovení svého nástupce. Za toho Bůh určil dlouholetého a osvědčeného Mojžíšova asistenta Jozua. Působivý instalační obřad se tentokrát nekonal na poněkud odlehlé hoře jako v případě Eleazara, ale před očima celé izraelské pospolitosti. Nato se Mojžíš začal s plnou vážností připravovat na odchod. Poslední Mojžíšovy činy, jakési poslední pořízení vůdce a zákonodárce, jsou zaznamenány od Nu 28 do konce Deuteronomia. Tím se však nebudeme zabývat.

Jak plynul čas, nečekaně se objevila komplikace. Mojžíšovi nevadilo, že by měl zemřít. Je mu sto dvacet let, a tudíž bohatě přesluhuje. Vždyť jemu připisovaný žalm přece tvrdí: **Počet našich let je sedmdesát roků, jsme-li při síle, pak osmdesát.** Mojžíšovi začalo vadit, že nevejde do zaslíbené země, stejně jako vzpurné pokolení, jež zmíralo na poušti. Čím více se blížil okamžik přechodu Jordánu, tím větší lítost se vlamovala do jeho srdce. Nikdy si nemyslel, že se opováží modlit, že bude úzkostně volat: **Panovníku Hospodine, kéž smím přejít Jordán a spatřit tu dobrou zemi.** Tak se modlil ten, jenž u skály v Kádeši neřekl ani slovo výhrady vůči Božímu rozhodnutí. A co na tuto modlitbu nebe? Málokdy se setkáte s tak strohou Boží reakcí na pokornou žádost: **Máš dost. O této věci už ke mně nemluv. Vystup na vrchol hory Nebó a rozhlédni se. Jordán však nepřejdeš** (Dt 3,23–27). To zabolí! Jako by byl počítán k nevěrnému pokolení, které hyne na poušti! Přesto i v této chvíli je Mojžíš velikán. Jako bychom slyšeli to Ježíšovo: Tvoje vůle se staň! Podřízení se Boží vůli nikdy není prohra!

Nevíme, kdy přesně Mojžíš poprvé sdělil národu, že s ním nepřekročí Jordán a proč. Je velmi pravděpodobné, že lidé se začali zabývat Mojžíšovým odchodem už po smrti Árona a zvláště po tom, co Mojžíš ustanovil Jozua za svého nástupce. Plnou pravdu o svém nevstoupení za Jordán sdělil Mojžíš národu krátce před tím, než jim začal v údolí naproti Bét-peóru opakovat zákon. Svědčí o tom závěr třetí kapitoly Deuteronomia (cf. Dt 4,21.22). Opravdová pokora ho vedla k tomu, aby o tom promluvil před národem včas, a ne, aby se to dověděli, až bude na pravdě Boží. I selhání, nezdar a Boží odmítnutí mohou být prezentovány s noblesou k poučení dalších. To dokáže pokora před Bohem a láska k lidem. A ty stodvacetiletý kmet měl.

Pokud se opakoval scénář z hory Hór, kde zemřel Áron, Mojžíš nevystupoval na svoji poslední horu sám. Texty však spíše naznačují, že Mojžíš šel na horu bez doprovodu. Ale my se k němu dnes smíme připojit. Vzhůru tedy na horu Nebó! Nachází se asi 20 km východně od severního okraje dnešního Mrtvého moře.

Text Dt 34 zaznamenává jednu okolnost, která je důležitá pro odvíjení děje, totiž že Mojžíš ve svých sto dvaceti letech neztratil zrak. Proto mohl spatřit něco ze země zaslíbené, která se rozprostírá od severních oblastí pod sněžným Hermonem až po žhnoucí pouště Negevu na jihu. Jeho oko mohlo na západě jen tušit Středozemní moře. Jaké vzpomínky mohl pohled na tuto zemi vyvolat? Sem před čtyřmi sty lety vstoupil Abraham a na svědectví národům stavěl na různých místech svoje oltáře. Tam na horách za hlubokým údolím, které řeka Jordán tehdy proměňovala v zahradu Hospodinovu (Gn 14,10), dal tento patriarcha vybrat svému synovi Lotovi místo k přebývání a sám přijal to, co zbylo, protože vírou dohlédal čas, kdy Bůh mu dá celou zemi za právoplatné dědictví. Jih země zas mohl nabídnout smutnou vzpomínku na Abrahamovu lidskou cestu k požehnané budoucnosti. Tu připomínají dvě jména: Hagar a Izmael. Potom Mojžíšovy oči mohly ve středu země vytušit skryté místo, kde praotec národa měl obětovat svého milovaného syna. Malý pahorek Moria se tehdy zdál koncem všech nadějí, krachem smyslu života, podobně jako hora Nebó. Do dnešních dnů je ale pahorek Moria i památníkem Božího **překvapivého** zásahu. To věděl i Mojžíš, a to tak určitě, jak zřetelně mohl vidět oblakový sloup nad Božím stánkem v určité vzdálenosti za svými zády. Rovněž i my si dnes silně uvědomujeme, že každý člověk má svoji horu zklamání, horu nenaplněných cílů, horu

zoufalství a hořkých slz! Uvědomujeme si, že Boží lidé vystupují na svou horu, protože to tak Bůh chce! Také začínáme vycitňovat, že poslušnost víry odemyká netušenou Boží budoucnost.

Co kromě velkých příběhů, které v paměti oživoval pohled z hory Nebó, ještě dávalo Mojžíšovi sílu přijmout to, že nepřekročí Jordán? To prozrazují slova, která Hospodin řekl Mojžíšovi už před časem. Ta znějí: **Vystup na horu a pohlédni na zemi, kterou jsem dal Izraelcům. Až ji uvidíš, budeš i ty připojen ke svému lidu, tak jako k němu byl připojen tvůj bratr Áron** (Nu 27,12.13). Vyjádření **budeš i ty připojen ke svému lidu** není jen laskavý eufemismus místo syrového **zemřeš**, ale je to zejména Boží ujištění, že bude připojen k imaginárnímu společenství těch, které čeká **nová, lepší vlast**, jak to vyjadřuje epištola Židům v kapitole víry. Tak to bezesporu chápal i Mojžíš, protože pouze několik hodin před tím, než stanul na vrcholu hory Nebó, vložil ve své písní do Hospodinových úst slova: **Já usmrcuji a dávám život, já jsem zranil a já budu uzdravovat** (Dt 32,39; SNC). Proto ono pomyslné záhrobní společenství Božího lidu, které slibuje Hospodin Mojžíšovi, je jakási čekárna na život, na vzkříšení, na uzdravení ze všech trampot. Židé Ježíšovy doby tuto imaginární záhrobní čekárnu nazývali **Abrahamovo lůno**. A podle slavného, a přitom velmi nesnadného Ježíšova podobenství (L 16,19–31) to jsou andělé, kdo se brzy po smrti angažují v jakémsi rozřadování zemřelých. V podobenství andělé přenesli zemřelého Lazara do onoho Abrahamova lůna. Tam shromažďují adepty budoucího vzkříšení. Malá poznámka. Novozákonní lidé používali pro tuto záhrobní skutečnost i jiná obrazná pojmenování. Např. apoštol Pavel onen záhrobní stav jednou nazývá: **být doma u Pána** (1K 5,6–10). My víme, že plnohodnotné a nemetaforické **doma u Pána** bude až po vzkříšení těla. Teď zpět k andělům. Proč jsem je připomněl? Protože něco podobného proběhlo i v Mojžíšově případě. Prozrazuje to list Judův ve verši 9. Brzy po Mojžíšově smrti nastal okamžik onoho rozřadování, kdy neviditelný svět měl poznat, kam podle nebe Mojžíš nakonec patří. Nejkompetentnější nebeský posel, kterého apoštol Juda nazývá Michael a my Kristem, přišel, aby naplnil slib, který Bůh dal zesnulému, totiž že bude zařazen k těm, kteří čekají na vzkříšení. Ovšem Mojžíše si velmi vehementně nárokoval i ďábel. Michael v Judově scéně však vůbec neměl v úmyslu před ďáblem nějak argumentovat v Mojžíšův prospěch. Bůh už rozhodl. Jen ďáblu kverulantskou zlovůli rozhodně odkázal k Božímu potrestání.

Pro ty, kteří se chystají vystoupat na svoji horu Nebó, Michaelův jednoznačný postoj nad Mojžíšovým tělem naznačuje, jakého Boha má za sebou každý hříšník, který lituje svých selhání. Takového, jakého kdysi poznal Mojžíš, když stál v skalní rozsedlině na hoře Sínaj. Svědectví Písma zní: **Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvůš milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení i hřích.** (Ex 34,6.7) Apoštol Pavel k tomu může dodat: **Je-li TAKOVÝ Bůh s námi, kdo proti nám? Kdo vznese žalobu proti vyvoleným Božím? Vždyť Bůh ospravedlňuje!** To může posilnit naše nohy, když vystupujeme na naši poslední horu. Vždyť Bůh nás miluje takovou láskou, že **neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal; jak by nám spolu s ním nedaroval všechno?** (Ř 8,31–33)

Podle svědectví Nu, Dt a listu Judova Mojžíš patří do společenství Božího lidu určeného pro život; měl by být v čekárně na vzkříšení. Deuteronomium samo nám pak zanechává malou záhadu. Kronikář tvrdí, že nikdo až do jeho dnů nezná místo Mojžíšova hrobu, i když předtím uvedl, že hrob se nachází v údolí. Malá záhada – možná že máte vysvětlení. List Judův v epizodě sporu o mrtvé tělo nám zas zanechává jiné otázky: Proč Mojžíšovo tělo přichází reklamovat právě Michael? Je to proto, že Mojžíš byl prominentní osobou, nebo je to náznak nějakého budoucího mimořádného činu ve prospěch Mojžíše? Je tu i další otázka: Je vůbec Mojžíšovo mrtvé tělo nějak nezbytné pro to, aby nebe určilo, v jaké imaginární čekárně se bude nebožtík nacházet, anebo je to jenom jeden z detailů obrazné mluvy o záhrobí?

Tyto otázky nejsou tečkou za Mojžíšem na jeho poslední hoře. Nový zákon nám poskytuje jakési další dějství Mojžíšova příběhu. O staletí později se totiž Mojžíš znovu objevuje na jiné hoře, na Hoře proměnění. Jak víme, ta představovala pro Božího Syna významnou zastávku na cestě k hoře všech hor, ke Golgotě. Tam na temeni galilejské hory se objevuje Mojžíš, aby spolu s Eliášem posilovali Ježíše pro cestu utrpení a smrti. Byl to právě Mojžíš, kdo mohl zasvěceně mluvit o břemenu zodpovědnosti za svěřené lidi, o zápolení s jejich neschopností rozumět duchovním skutečností a o zápase s jejich tvrdohlavostí. Mohl hovořit o boji s ambicemi rodiny a nejbližších spolupracovníků, a především o tíze nepochopení a břemenu samoty v nejvypjatější chvíli. Mohl se

slzami v očích promluvit o osudovosti jednoho chybného kroku, o síle modlitby či živého společenství s Bohem, o temnotě i světle hodiny smrti a o Boží věrnosti. Není to hora Nebó, co je poslední známou kapitolou Mojžíšova příběhu, ale je to Hora proměnění, vzdálená od první přes čtrnáct století! Pozor, Mojžíšova přítomnost na galilejské hoře není opět nějaká poučná metafora, ale pravdivé svědectví o tom, že Mojžíš byl již vzkříšen a žije životem budoucí dimenze.

Dovolím si dvě malé poznámky na závěr. První – v době, kdy celý národ truchlil nad odchodem největšího proroka, Mojžíš se již pravděpodobně jako první člověk těšil z vítězství nad hrobem, těšil se z věčného života. Nepříjemné skutečnosti v našich životech mají vždy svoji příznivou, i když dočasně neviditelnou stranu. Netrapme se tím, že ji poznáme třeba až mnohem, mnohem později. Druhá – Mojžíš na galilejské hoře přináší povzbuzení svému Zastánci z hory Nebó, tomu, který má za několik týdnů projít tísní hory Golgoty. Žasneme nad tím, jak podivuhodné jsou Boží cesty a jak lidsky blízcí jsme si s naším Spasitelem!

A dnes Mojžíš povzbuzuje také nás, abychom prošli tísní našich osobních hor, a zvláště té nejposlednější.

Amen.

IMMANUEL

/Josef Hrdinka/

BŮH S NÁMI

Úvod: Pán Bůh povolal církev proto, aby zvěstovala a prožívala poselství evangelia o spasení člověka skrze Ježíše Krista. V naší církvi věnujeme hodně času studiu teologických pravd. Pokud by však teologie zahrnovala jen duchovní a rozumovou stránku, naše církev by byla pouze „teologickým, badatelským a vzdělávacím centrem“. Teologie jako „věda“ o spasení však nezahrnuje pouze rozumovou (kognitivní) a duchovní dimenzi lidského života, ale dotýká se i oblasti tělesné a sociální.

Matouš dvakrát opakuje stejný text, ve kterém popisuje záběr Ježíšovy služby (Matouš kapitola 4 a 9). Kristus při své spásné službě (Mt 9,35n) *uzdravoval* (tělesné) nemoci, *kázal* evangelium (teologie – sytil ducha posluchačů), *učil* (psychologie – oslovoval intelekt a emoce) a *byl lidem nablízku* (sociální a vztahový rozměr). Předávání evangelia lidem zahrnuje všechny čtyři zmíněné rozměry. A s tím mají někdy církve problém. Některé církve se zaměřují pouze na kázání duchovních pravd a přehlíží praktickou pomoc lidem nebo nekladou žádný důraz na formy učení. Jiné církve se „vrhly“ na „sociální evangelium“ a zapoměly na teologii. Dnes je moderní klást větší důraz na „křesťanskou psychologii“ – na to, jak lidé myslí a co cítí – na úkor poctivé biblické teologie. Každý extrém je škodlivý. Ježíš Kristus nám představil zdravý a vyvážený model toho, na co máme položit důraz.

Církev adventistů od počátku kladla důraz na biblickou teologii a společně s ní hledala vhodné formy, jak evangelium předávat zejména mladým lidem – na pedagogiku (církev zakládala školy a Ellen Whiteová poskytovala hodně rad o správných způsobech výchovy mladých lidí). Církev se výrazně věnovala otázce zdraví, zdravé stravy. Kladla důraz i na sociální práci, poměrně brzy založila tzv. „Tabitu“, aby ve sborech pomáhala potřebným a chudým. Se vztahem k psychologii to bylo obtížnější. V době extrémů mesmerismu (magnetismu) a rozmachu bludů „křesťanské vědy“ (Mary Bakerové) Ellen Whiteová varuje církev před

nebezpečím „psychologie“ a „hypnózy“. Na druhé straně však napsala řadu výroků o „biblické psychologii“ a potřebě rozvíjet mysl, vůli, charakter, pozitivní myšlení apod. Nakonec našla biblická psychologie také své místo v církvi a v její práci. Všechny čtyři dimenze lidského života (tělo, duch, psyché a sociální oblast) jsou důležité a vzájemně propojené.

Dnes se budeme zabývat důležitým teologicko-psychologickým tématem, které nám jedinečným způsobem představil Bůh v Ježíši Kristu. Toto téma je velmi důležité pro život a pokrok dnešní církve! Základ tohoto poselství nacházíme v proroctví Izajáše. Prorok Izajáš působil asi 58 roků v 7. století před Kristem až do doby, kdy zemřel asyrský král Sancherib. Asi 30 let před zjetím Izraele vytvořili Rezin, král Aramejský, a Pekah, král Izraelský, alianci proti judskému králi Achazovi.

Judský král s obavami sledoval, jak nepřátelé vytáhli, aby dobyli Jeruzalém a dosadili na trůn jiného muže, který by souhlasil s jejich politikou. **Izajáš 7,1–14** popisuje obavy a úzkost krále Achaza i Boží povzbuzení: ***„I zachvělo se srdce královo i srdce jeho lidu, jako se chvějí lesní stromy ve větru. Hospodin řekl Izajášovi: ‚Vyjdi Achazovi naproti ty a tvůj syn... Řekni mu: Zachovej klid a neboj se...‘ Toto praví Panovník Hospodin: ‚Nedojde k tomu a nestane se to...‘“*** A nakonec králi předkládá proroctví: ***„Proto vám dá znamení sám Panovník: Hle, dívka počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh).“***

Sám Panovník vám dá znamení: Panna počne, porodí syna a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh). Předpověď zněla, že (a) chlapce porodí panna a (b) že chlapec se narodí v době národní kalamity a morálního úpadku (v. 15–16). Vykladače Písma zajímá otázka, kdo měl být tímto narozeným chlapcem? Syn krále nebo Izajáše? Nemohli to být jejich synové, protože již byli ženatí a jejich manželky již měly děti, nebyly pannami.

Existuje pouze jediné vysvětlení: Toto proroctví je mesiánské proroctví o Marii, která po 7 staletích jako panna porodila Ježíše Krista – zaslíbeného Mesiáše.

Uplynulo 700 roků. Lidé touží po vysvobození z hříchů. Naplnil se čas Božího řešení. Dívka Marie, zasnoubená Josefovi, dříve než spolu začali žít jako manželé, otěhotněla. Josef ji chtěl propustit kvůli domnělé nevěře. V noci k němu přichází anděl a říká mu, aby Marii přijal za svoji ženu. Opakuje mu 700 roků stará slova Izajáše.

Základní text Mt 1,19–23: „*Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají. Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“ To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka: „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel“, to jest přeloženo „Bůh s námi“. Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel (to je přeloženo Bůh s námi)*.“ Anděl jako božský vykladač proroctví zdůrazňuje dvě skutečnosti: (a) Že v podobě dítěte přijde mezi lidi sám Bůh a (b) že jeho jméno Immanuel vystihne cíl a smysl jeho narození a života.

I. VÝZNAM SLOV „BŮH S NÁMI“

1) Bůh, který přišel na svět jako jeden z lidí

Celá staletí Izraelci vyznávali základní formuli své víry: „**Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný**“ (Dt 6,4). Věřili v jediného, mocného Boha, Stvořitele světa. Responzivní Žalm 139 postupně uvádí Boží zázraky a lid vždy odpovídá: „**jeho milosrdenství je věčné**“. Izraelci vyznávali mocného Boha, ale častokrát žili tak, jako by byl velmi vzdálený... Bůh na nebi. A v okamžicích kalamit a problémů si kladli Jóbovu otázku: „**Kdybych věděl, kde ho najít, vydal bych se k jeho sídlu**.“ Jinými slovy: Jaký je náš Bůh? Slova „Bůh je s námi“ nebyla častokrát vyznáním jistoty, spíše prázdnou formulí. Nápis vyražený na odznacích „Gott mit uns“ přece neznamená Boží přítomnost!

Anděl Josefovi řekl nejdůležitější zprávu, kterou lidé na světě mohli uslyšet: „Tvoje žena porodí syna. Nazvete ho Immanuel, tj. Bůh s námi.“ **Narozením Ježíše Krista se zásadně změnil svět!** Sám Bůh v Kristu sestoupil na svět, stal se plně jedním z lidí! Žil mezi námi, pomáhal lidem v problémech, uzdravoval nemoci, odpouštěl hříchy, pozvedal lidskou mysl a život k Bohu! Nakonec za člověka zemřel na kříži. **Bůh s námi!** Lidé, kteří sledovali Ježíšův život, začali lépe chápat starozákonní slova: „**Otec sirotek, obhájce vdov je Bůh v obydlí svém svatém**“ (Ž 68,6). Bůh, který v Kristu přišel na svět, už nebyl vzdálený, byl „s námi“.

Pán Ježíš nám umožnil pochopit hluboký smysl slov: „Bůh s námi“. Předně nám věrně představil osobu a charakter neviditelného Boha. Dovolím si říci, že hlavní ideou (leitmotivem) Matoušova evangelia jako Kristova životopisu je rozvinutí myšlenky „Bůh s námi“. V kapitole 9,35–37 píše: **„Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. Tehdy řekl svým učedníkům: „Žeň je velká, dělníků málo.“** Ježíš pomáhá potřebným lidem. Dívá se na zástupy, ale vidí do tváří jednotlivých lidí. Zástupy sestávají z jednotlivců a každý člověk v zástupu prožívá svůj vlastní život. A Ježíš tuto lidskou bezradnost vnímal, když řekl, že „byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře“. Většinu lidí v zástupu něco chybělo. To, co chybí ovci bez pastýře. Přítomnost někoho, kdo o něj má zájem, kdo je ochoten mu naslouchat, zajímat se o něj, pomáhat mu... V lidských srdcích je velké existenciální a sociální vakuum. Hluboko v srdci všichni lidé touží po společenství. Kristus přišel na svět, aby zaplnil tuto prázdnotu. On je „dobrý pastýř“, on je „Bůh s námi“. Lidé cítili, že se o ně zajímá a miluje je, a proto za ním šly celé zástupy. Každý toužil po osobním kontaktu. Kristus během své mise na světě dával lidem svým zájmem, pomocí a naplňováním jejich potřeb najevo, že „Bůh je s nimi“. Potom zemřel, vstal z mrtvých a odešel do nebe. A lidé ve svých srdcích znovu cítí onu palčivou prázdnotu, kterou popsal Augustin svým výstižným výrokem: „Bože, stvořil jsi nás pro sebe a neklidné je naše srdce, dokud nespočine v tobě!“

2) Kristus „Bůh s námi“ prostřednictvím církve!

Když Kristus odešel do nebe, ono „Bůh s námi“ po Letnicích uskutečňoval Kristův zástupce Duch svatý. Kristus však chce svoji přítomnost projevovat ještě jinak. Matouš, který svoje evangelium postavil na myšlence „Bůh s námi“, v závěru svého díla napsal ještě jeden důležitý výrok. **Mt 28,18–20: „Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a uče je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“** Matouš popisuje další z Božích tajemství: Kristus odešel – a přitom zůstal

s církví! Založil církev: „Jděte, kažte, křtěte...“ A pak dává ujištění: „Já jsem s vámi.“

Ale Kristus nechce „být“ jen s věřícími, protože „*tak miloval svět, že dal svého jediného Syna...*“. Chce být se všemi lidmi! Kristus odešel – ale církev zde zůstala. **Bůh naplňuje proroctví „Bůh s námi“ prostřednictvím církve!** Církev v určitém směru „nahradila“ Krista! Rukama lidí, v jejichž srdcích žije Kristus, pomáhá potřebným. Jejich ústy káže „smiřte se s Bohem“, jejich zájmem o lidi a společenství s nimi je „Bůh s“ těmito lidmi. Prorok Izajáš prorokoval o Kristu, ale i o církvi, která je „Božím služebníkem“, stejně jako byl starozákonní Izrael. Jeho termín „můj služebník“ se vztahuje na Krista i na církev. Jsme jeho služebníkem? Vnímáme úzkost a touhu lidí „vysílených a skleslých jako ovce bez pastýře“? A vytváříme pro lidi ze světa v církvi prostředí, ve kterém by se cítili bezpečně a byli uzdraveni? To je náš úkol. **Evangelizace neznamená pouze zvěstovat, ale znamená i pastorační: mít o lidi zájem, mít je rádi, pomáhat jim, vést je do rodiny církve.** Pokusme se do hloubky pochopit, co v mezilidské interakci (z psychologického pohledu) znamená „být s někým“. Být s někým znamená **jiný výraz pro podpůrný a pozitivní VZTAH mezi lidmi.** Je to něco jako hluboké přátelství. Vztah má zvláštní terapeutickou moc. „Být s“ někým znamená víc než fyzickou přítomnost; jde o skutečný zájem, porozumění, empatii a pomoc druhému člověku. Právě toto je jedním z důležitých posláních církve, kterému někdy nerozumíme. Někdy na první místo v církvi klademe objevování a prohlubování teologických pravd, působivou bohoslužbu nebo správné chování. Avšak jedním z klíčových témat Písma a církve je obnova a budování vztahu. Hřích narušil vztah mezi Bohem a lidmi a spasení v Kristu znamená obnovu tohoto vztahu. Proto přišel Pán Ježíš na svět, aby byl „Bůh s námi“. Uvažujme o jednom zajímavém příkladu z Písma.

II. „KOPERNÍKOVSKÝ OBRAT CÍRKVE“

Příklad: Významnou postavou 15. století byl Mikuláš Koperník – právník, lékař, vědec a astronom. Při svých výzkumech došel k závěru, že Země není středem vesmíru, ale že obíhá kolem Slunce. To byla zásadní změna starověkého a středověkého vnímání vesmíru, kterou většina jeho současníků (a také církev) odmítla přijmout. A přece měl pravdu.

A proto se zásadním změnám vnímání skutečností nebo proměně paradigmatu říká „koperníkovský obrát“.

Podobný obrát chápání prožila i apoštolská církev. Lékař a evangelista Lukáš po vlastním výzkumu a shromažďování podkladů napsal dvě vzácné knihy Písma: Evangelium podle Lukáše (životopis Ježíše Krista) a Skutky apoštolů (pokračování Kristova díla prostřednictvím církve v moci Ducha svatého).

1) Lukášův koncept historiografie rané církve

Měl Lukáš jako autor druhé zmíněné knihy nějaký „koncept“ psané knihy? Já se domnívám, že ano! Zárodečný koncept spisu Skutky apoštolů nacházíme ve **Sk 1,8: „... ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“** Lukáš cituje Ježíšova slova, jak a kam má dosáhnout evangelium zvěstované církvi. Duch svatý církev vyzbrojil. A evangelium má proniknout do dvou oblastí:

- a) **Jeruzalém, Judsko a Samařsko.** To je židovský svět; lidé „in group“ – kteří tvoří „vlastní skupinu“. Kristus posílá církev, aby zvěstovala evangelium lidem stejné etnické skupiny, byť různými jazyky. Do této skupiny zahrnuje i Židy žijící v různých diasporách v dalších zemích.
- b) **Až na sám konec země.** Církev však má evangelium nést ještě dál – i pohanům (ne-Židům). Možná že si to apoštolové zpočátku ani neuvědomili, ale toto misijní poslání „až na sám konec země“ se stává obrovským problémem. Kristův příkaz však je jasný: zvěstujte evangelium nejdříve vlastním lidem, potom „vzdáleným příbuzným“ a nakonec cizincům a nepřátelům.

Historik Lukáš rozdělil svoji historickou knihu do dvou částí. Od 1. do 13. kapitoly popisuje, jak úžasně církev šířila evangelium v prostředí judaismu. Byl to doslovný „požár“. Tisíce lidí, kteří uvěřili v Krista, se přidávali k církvi. Hlavní postavou této části knihy (kromě Ducha svatého) je učedník, apoštol Petr (spolu s Janem), který mocnými kázáními přivádí do církve tisíce lidí. Církev rychle roste a proniká do Judska a Samařska. Avšak po určité době, kdy se „vyčerpal lidský potenciál“, se růst pomalu zastavuje. A Lukáš poodhaluje, že hlavním problémem misijní práce se stává nepochopení nebo předsudky židovských křesťanů!

2) I vůdcové se mohou stát překážkou

Petr byl vzácný muž. Zbožný, nadšený, velmi obdarovaný. Ale jako spousta dalších má jen omezenou představu: „spasení je určeno výlučně Židům, pohané jsou nečistí, pro Boha nepřijatelní“! Pokud se jako věřící lidé nemáme odvahu zbavit předsudků, myšlenkových vzorů a stereotypů, pak se i jako vzácní lidé, kazatelé, starší, vedoucí... můžeme stát překážkou Božího díla. Paradoxně apoštol Petr, „kazatel kazatelů“, vůdce, evangelista „par excellence“, se stává překážkou Božího díla! A Pán Bůh ve své prozívatelnosti začíná působit na tohoto muže, aby otevřel dveře církve pohanům, za které také Kristus zemřel.

Lukáš v druhé části své knihy od 14. do 28. kapitoly popisuje druhou etapu: „až na sám konec země“ – kázání evangelia pohanům. A hlavní postavou se stává apoštol Pavel. Je to úžasný popis toho, jak evangelium proniká do bašt pohanských kultů a vede modloslužebníky ke Kristu a do církve. Ale nejdříve musí být vybojován zápas s předsudky a nepochopením. Po celá staletí Židé opovrhovali pohany, izolovali se od nich, považovali je za nečisté. Dokonce kontakt s nimi považovali za znečišťující. Pán církve to však chtěl změnit.

Příklad: Předtím než mořeplavec Kolumbus vyplul na objevitelskou plavbu, Evropané se domnívali, že za Gibraltarskou úžinou nazývanou „Heraklovy sloupy“ končí svět a začíná „peklo“. Španělé razili mince s nápisem „Non plus ultra“ (Dál už neexistuje nic). Po návratu Kolumba po roce 1492, kdy objevil „Nový svět“, nápis ražený na mincích se změnil na „Plus ultra“ („Dál existuje ještě něco“). Bůh prostřednictvím Pavla začal v církvi razit novou představu: evangelium pro pohany.

3) Boží zásah k překonání krize

Doprostřed mezi oba tematické bloky dějin rané církve Lukáš umístil významný příběh zaznamenaný v knize Skutků 10. kapitole. Popisuje Bohem řízené setkání dvou představitelů odlišných světů, které se měly prolínat.

Prvním mužem je Kornélius (v. 1–8). Zbožný muž, křesťan, kterého obrátil sám Bůh. Pro tohoto muže však není v Kristově církvi místo! Církev ho odmítá a s ním všechny pohany. Bůh přebírá iniciativu a zasahuje – dává mu vidění, aby vyslal posly pro Petra. Avšak Petr by bez Božího zásahu do pohanského domu nešel!

Proto Bůh dává ve stejné době vidění i Petrovi. Petr byl opravdu „těžký kalibr“. Pravověrný Žid Petr dostává pokyn, aby jedl nečistá zvířata. To by nikdy neudělal. A také by se nikdy nesetkal a neušpinil s pohanem. Ale poselství bylo jasné: **„Co Bůh očistil, neměj za nečisté.“** Co Bůh očistil? Ne, nebyla to nečistá zvířata, ale lidé. Pán církve, který chtěl zachraňovat i další etnické skupiny, Petrovi (a potažmo celé církvi) zřetelně říká: „Pro mne i pro vás jsou tito lidé čisti. Nehleďte na jejich původ, náboženství, výchovu, život. I za ně Kristus zemřel a já mám pro ně místo ve své církvi!“ My adventisté tomu dobře rozumíme, protože jsme celosvětovou církví. Ale pro apoštolskou církev to byl skutečně koperníkovský objev! Apoštol Petr a s ním i církve pochopili několik důležitých pravd:

- Kristus, který se obětoval za všechny, chce všechny lidi zachránit. A přikazuje své církvi: „Jděte ke všem lidem.“
- Věřící ze Židů mají přijímat s láskou i ty, kdo nejsou Židé (i adventisté mají usilovat o všechny bez predsudků).
- Mají pro ně připravit místo v církvi a udělat všechno, aby je přijali a začlenili do rodiny církve!
- A je zde ještě jedno významné teologicko-psychologické poučení:

III. JAK SOUVISÍ PASTORACE S RŮSTEM CÍRKVE

Studium významu jména Immanuel a příběh Petra a Kornélia nám může poskytnout odpověď na otázku, jakou roli v evangelizaci má hrát Pán Bůh a jakou my lidé (a církve).

1) První objev: Boží úkol v evangelizaci

Bůh zázračným způsobem našel, oslovil a obrátil pohana Kornélia. Toho nezískala církev svým evangelizačním úsilím. Kornélia s jeho rodinou získal Duch svatý. Stejný mocný Duch svatý má i dnes neomezený přístup k lidem a lidským srdcím, častokrát i bez asistence církve. Nechci říci, že by církev neměla hledat, zkoušet a konat různé evangelizační aktivity. To je její důležité poslání. Běda sborům, které žijí jen pro sebe. Chci říci, že i když Duch svatý s námi spolupracuje, někdy osloví a zachraňuje lidi i bez našeho přičinění. On má neomezený přístup ke každému lidskému srdci. Častokrát si kladu otázku, jak dokážeme předat evangelium lidem, kteří žijí roztroušení ve vesnicích a městech, když je nedokážeme předat ani lidem v hustě obydlených oblastech. Možná že

přijde doba, kdy bude Duch svatý tím hlavním činitelem v oslovení lidí. **I v naší dnešní době a společnosti působí na lidi a připravuje mnoho „Kornéliů“,** kteří už věří v Boha, modlí se, pomáhají potřebným, žijí spravedlivě. Ale možná že ještě nenadešel čas, aby je přivedl do sboru. Anebo sbory nejsou připraveny je přijmout, začlenit a pomoci jim, protože jsou „zahleděné do sebe“. Nastal čas, kdy Pán Bůh vede církev, aby se začala dívat jeho nebeským „pohledem“, aby změnila sebestředný postoj na přístup „Bůh s námi“.

2) Druhý objev: Náš úkol v evangelizaci

S evangelizací bezprostředně souvisí pastorece. Ať již do církve přicházejí děti věřících rodičů („vnitřní evangelizace“), lidé získaní evangelizací („vnější evangelizace“) nebo ti, které osloví pouze Pán Bůh („Boží evangelizace“) – úkolem církve je přijmout a začlenit je do sborů jako do rodiny. Nabídnout těmto lidem zájem, taktní přátelství, pomoc v růstu víry a poznání Božích pravd, pomoc při řešení problémů, čas, hřejivě a podpůrně vztahy, zapojení do služby. Církev není exkluzivním klubem svatých, ale nemocnicí a rodinou poskytující pomoc!

Pokud byla raná církev rodinou a pečovala o nové členy, Pán Bůh do ní přidával každý den nově spasené lidi (Sk 2,47). A potom, když církev otevřela svoje dveře pohanům, znovu fenomenálně rostla (Sk 11,21). Lidé v církvi nacházeli prostředí lásky, kterou postrádali v sobeckém světě! Snažme se zlepšit atmosféru v našich rodinách a ve sborech a Pán Bůh bude moci církvi přidávat mnoho „spasených lidí“. Evangelizace je podmíněna pastorcí. Bez dobré pastýřské práce lidí, kteří se zajímají o církev, zase brzy druhými dveřmi odejdou. Náš úkol je lidem **„vysíleným a skleslým jako ovce bez pastýře“** ukázat živého Pána Ježíše, Immanuela – „Bůh s námi“. Kristus je přítomen tam, kde se projevuje jeho láska a zájem o ty, které spasil.

Závěr

Příklad: 28. srpna 1963 zaznělo v USA jedno z nejpůsobivějších kázání, které pronesl černý kazatel Martin Luther King. Kázání s názvem: „I have a dream“. Působivě líčí den, kdy se v americké společnosti lidé nebudou dělit podle barvy kůže a budou k sobě mít úctu bílí i černí. Vyjádřil svoji víru, že pak Pán Bůh jeho národu požehná. Jeho sen se do určité míry naplnil v úterý 6. listopadu 2008, kdy byl za prezidenta USA

zvolen černý kandidát Barack Obama. Martin Luther King vyjádřil, že má sen, přání, vizi, že jednou budou černí žít v míru, lásce a úctě s bílými.

Přeji si, abychom i my přijali tuto pastoračně-evangelizační vizi: „I have a dream“. Apoštol Pavel ve své vizi víry viděl, jak se evangelium šíří až do Španělska. Přeji si, abychom promítli tuto vizi víry do životů našich sborů, abychom v našich rodinách a sborech vytvářeli skutečně laskavé podpůrné vztahy, aby Pán Bůh mohl našim sborům žehnat stejně, jako sborům v apoštolské církvi. Pokud byl Boží Duch mocný natolik, že přivedl k pokání celé město Ninive během Jonášova kázání, pak je schopen oslovit spoustu lidí i v dnešní materialistické a požívačné společnosti a přidat je ke své církvi. Tito lidé milují a přivádějí další lidi a sbory rostou. To hlavní břímě evangelizace neneseme my lidé, ale Pán Bůh, který na svět poslal Ježíše Krista, aby „spasil to, co zahynulo“.

Pán Ježíš, Immanuel, přišel na svět a byl „Bůh s námi“. Přichází za každým z nás a ujišťuje nás o své lásce: „Mám tě rád. Jsem s tebou v každé chvíli tvého života. A chci být s tebou věčně v Božím království.“ Tento vztah léčí a posiluje. Ale také zavazuje, protože Kristus chce být naším prostřednictvím nablízku těm, kdo trpí, kdo hledají, kdo touží po lepším životě, po odpuštění. Díky Bohu za novou nabídku a ujištění: „Bůh s námi“.

JAK JE MOŽNÉ SLYŠET HLAS DUCHA SVATÉHO

/Aleš Zástěra/

„Neboť toto řekl Panovník Hospodin, Svatý Izraele: ‚V návratu a klidu budete zachráněni, v utišení a v důvěře bude vaše síla. Ale nechtěli jste.“ (Izajáš 30,15)

O pozornost průměrného Američana se každý den uchází 560 reklam. Pomineme-li jejich vliv na podvědomí, člověk je schopen vědomě registrovat pouze 76 reklam. Nebo ohledně hlučnosti – tam je prokázáno, že hladina decibelů se od 2. světové války zvýšila 32krát.

Lidé jsou vyčerpaní a přitom nespokojení, že den má pouze 24 hodin. Žijeme uprostřed lidí, ale cítíme se sami. Toužíme po soukromí a klidu, a přitom zároveň utíkáme za činností a hledáme uznání lidí. Prcháme do společnosti před sebou samými, abychom se vzápětí znovu stáhli do samoty. Může to připomínat vydrancované žebráky, kteří nemají dostatek času ani na práci, ani na odpočinek. Když si oddechnou, žijí s výčitkou, kolik práce je třeba ještě udělat. Když pracují, obviňují se, že je třeba si odpočinout.

Jiní toto napětí neřeší a žijí tak, jak plyne den. A i když jsou i ti, kteří cílevědomě svůj život korigují, hledáme všichni více nebo méně úspěšně čas pro obecenství s Bohem, s partnerem, s dětmi, pro svoji práci i relaxaci.

Může být velmi těžké zastavit se, zmlknout a hledat sílu ve svém Spasiteli. Není snadné zůstat sám se sebou, odmítnout všechny cesty k úniku a vydržet „sám sebe“ takového, jaký jsem. Ihned se ohlásí různé povinnosti a nutné záležitosti, které je třeba udělat nebo naplánovat. Je to náš únik před sebou samými, protože zůstat sám se sebou je docela nepříjemné. Pokud překonáme pokušení zabývat se hned nějakým plánováním nebo sněním, zůstaneme zranitelní, bezbranní a mnohdy i zmatení. Dostaví se pocit viny, úzkosti, nespokojenosti z prodlévání a někdy i strachu nebo zášti.

Vzpomeneme na slova, která měla být vyslovena, ale nebyla; na mlčení, které mělo být dodrženo, a nebylo. Na skutky, na sliby i na plány.

„Modernímu člověku připadne zatěžko být sám; sestoupit na dno svého vlastního já je pro něj téměř nemožné. Naskytne-li se mu však příležitost, že by někdy mohl zůstat v tiché komůrce sám se sebou a už už poznat Boha, tu si zapne rozhlas nebo televizi.“ (E. Cardenal)

Určitě není nic zajímavého setrvávat na dně vlastního já, protože na rozdíl od různě nábožensky založených lidí, kteří tam údajně nalézají božství, tam křesťan najde jen bídu a nemohoucnost. Bez Krista jsme ničím, ale On nás dělá něčím. Poznat ale pomíjivost na dně svého já je užitečná zkušenost, kterou prožili mnozí velikáni víry – jako Mojžíš, Daniel, Ezechiel a další. Zůstat ale ležet v nemohoucnosti na zemi, to si Bůh určitě nepřeje.

Ve ztišení se, v klidu a mlčení se můžeme setkat s Duchem svatým. To neznamená, že Pán není přítomen v akci, v hluku, v prostředí, kde jej zpravidla nehledáme, ale promlouvá rád a zřetelně v tichu a osobním zastavení. Neznamená to, že člověk, který mlčí, je už ztišen. Vnější mlčení ještě neříká nic o tom, nakolik jsme se naučili mlčet uvnitř. Za mlčením se může skrývat syndrom tlakového hrnce, který čeká na svou příležitost, nebo přesně opačně, naprosté vakuum.

„I v mluvení člověka, který prožil zkušenost ztišení se před Bohem, poznáme jeho mlčení. Nemáme v mlčení mluvit, ale při mluvení mlčet.“ (Anselm Grun)

V mlčení nejde o soustředění se na sebe, o relaxační techniky východu, ale o poznání vlastní nehodnosti, slabosti, závislosti na Bohu a tím objevené osobní jedinečnosti. Tento stav ještě není cílem, avšak jedinečně v tomto pravidelném zastavení vede cesta ke Spasiteli světa. Jen tehdy, když se rozhodujeme pro setkání s ním, může nás navštívit. Ale úžasné je, že i když se nerozhodneme, může zasáhnout do našeho života jen proto, že jiní se v tichém zastavení za nás modlí. Čím více křesťan poznává Ježíše Krista, tím méně spoléhá sám na sebe. Kdo roste, má o sobě nižší mínění než na počátku cesty. Jeho jistota a zdravá sebedůvěra nepochází z výkonu, ale z vědomí lásky Boží, která jej naplňuje.

Mlčení není cesta do samoty, únik před uspěchaným světem, abych se sám měl dobře. Spasitel odcházel do samoty proto, aby mohl lépe sloužit zástupům. Potřebujeme mlčet, abychom slyšeli jemný a tichý hlas Ducha svatého a zůstali sami s naším nejlepším Přítelem. Nemluvíme, proto-

že kdybychom otevřeli ústa, co vyjde? Pozorujme dobře, o čem jako lidé nejčastěji mluvíme. Zjistíme, že většinou o druhých. Když na ulici stojí dva lidé, o kom asi hovoří? Když přijdete do hloučku spolužáků nebo spolupracovníků a oni zmlknou, o kom asi mluvili? Lidé kolem nás nám dodávají ustavičné téma k probírání. A i když chceme hovořit o těch druhých dobře, přistihneme se, že posuzujeme a bezděčně se s nimi srovnáváme. Ustavičně se zaměstnáváme porovnáváním sebe s druhými. Proto potřebujeme mlčet před Bohem a často i před svými bližními. Mlčet ústy i myslí. Vždyť kdo miluje svého Boha nade všechno, bude milovat i svého bližního jako sama sebe. Bude umět naslouchat hlasu Ducha svatého i svému bližnímu.

Koneckonců v mlčení jde o změnu vnitřní vlády. Nemám již vládnout já sám. Nemám už plánovat podle svých pocitů, zkušeností nebo jen podle tlaku okolností, ale stále zřetelněji má vládnout Ježíš Kristus. Takové mlčení slouží k naslouchání Ducha svatého. Takové mlčení prožili učedníci dříve, než nastal den Letnic.

„Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, nebo jsem tichý a pokorného srdce. A naleznete odpočínutí svým duším.“ (Mt 11,29)

PŘIJĎ TVÉ KRÁLOVSTVÍ

/Jan Dymáček/

Přijď tvé království (Mt 6,10)

Slovo „Bible“ je známé po celém světě, bez ohledu na kulturu, náboženské přesvědčení, dobu atd. A jsem přesvědčen, že jedna z nejznámějších částí Bible je modlitba „Otče náš“. Napříč různými křesťanskými společenstvími je tato modlitba známá a také více či méně používaná. Dokonce bych řekl, že i ateista má větší či menší povědomí, o čem je řeč, když se mluví o modlitbě „Otče náš“.

Čtème tuto modlitbu od počátku.

Matouš 6,9–10: *„Vy se modlete takto: Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno. **Přijď tvé království**. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi...“*

Hned v úvodu modlitby, po oslovení Boha Otce (mimochodem se nejedná pouze o oslovení, ale jde také o vyjádření vztahu, jde o poselství, kým pro nás Bůh je...), následují tři prosby. Netýkají se našich časných potřeb, i když právě ty se nám zdají jako velmi důležité, ale týkají se nepozemských věcí. Samozřejmě to není náhodné a má nám to co říct. Ale já mířím k něčemu jinému. Ke konkrétní prosbě, která zde je uvedena.

Totíž uprostřed těchto proseb je **prosba o příchod Božího království**.

Kdo čte Bibli, potom je mu jasné, že právě Boží království je ústředním tématem kázání Ježíše Krista a celé Bible.

Zřejmě víme, že první začal vyhlášovat přiblížení se království nebeského Jan Křtitel. (Mt 3,2 – *přiblížilo se království nebeské*).

V okamžiku, kdy Ježíš Kristus začal svoje působení na zemi, tak první věta zaznamenaná v Bibli, kterou řekl v rámci svého poselství, byla Mt 4,17: *„Od té chvíle začal Ježíš kázat: ‚Čiňte pokání, neboť se **přiblížilo království nebeské**.“*

Pochopitelně se o budoucím království nebeském hovoří i v jiných knihách Nového i Starého zákona. A tak je jasné, že zvěst o království Božím patří ke klíčovým pojmům starozákonního i novozákonního poselství.

Jde o burcuující zvěstování poselství, které má úžasný, celosvětový význam. Jde o dlouho očekávaný bod obratu v dějinách.

A to je také jeden z důvodů, proč je prosba o království Boží předřazena na prosbám týkajícím se stávajícího života. Tak tomu bychom rozuměli.

Ale proč se za ně modlit?

A dokonce tuto prosbu zařadil Ježíš do „vzorové“ modlitby. Vždyť na jedné straně nám je království Boží nabízeno, hovoří se o něm jako o něčem, co určitě přijde, a na druhé straně se máme za ně modlit. Na jedné straně máme o ně **prosít**, na druhé straně nám je Bible jasně říká, že ono přijde. Není o tom pochyb.

Dokonce říkáme, že Ježíš a jeho království přijde, ať si to lidé přejí nebo nepřejí. Že to vlastně nemohou ovlivnit. To, co mohou ovlivnit, je pouze jejich vlastní připravenost a přijetí či nepřijetí této skutečnosti.

A teď přichází výzva, abychom se za ně modlili. Proč, když je dáno? Také se za ně modlíme? Proč? To touto modlitbou máme přimět Boha, aby tak učinil? Vždyť nám je nabízí. Nebo mu to máme připomenout, aby náhodou nezapomněl? Nebo na množství takto vyslaných proseb záleží rychlost a termín jeho příchodu?

Jsem přesvědčen, že na všechny tyto „argumenty“ odpovíme, že jistě ne. A tak proč se takto modlit? Proč se tisíce křesťanů denně takto modlí?

I. MODLITBA V SOUVISLOSTI S BUDOUCNOSTÍ

1)

Jestliže o něco prosím, potom to znamená, že jsem otevřený tomu, za co prosím. Vyhlížím to. Chci to, toužím po tom.

To je dáno také již oslovením OTČE NÁŠ. Ono totiž první slovo Otče je naprosto rozhodující pro pochopení dalších částí modlitby. Jestliže беру nebeského Otce jako SVÉHO Otce, potom z toho vyplývá touha být s ním. Přijmout jeho nabídku království.

Je to tedy takový povzdech jako u Jana ve Zjevení 22,20. Ježíš přece říká, potvrzuje, že určitě přijde. A Jan k tomu dodává „*přijď Pane Ježí-*

ši“. Možná jinak: „Pane (říká Jan), už aby to bylo, už abys přišel.“ Jestliže takto prosím, dávám najevo, že nechci hájit stávající stav, že nechci pouze nějakou malou úpravu mého života, života na této zemi, že sice chci něco změnit, ale ne zase tak moc.

Naopak, jde o prosbu o změnu razantní a velmi radikální. Asi takovou, jakou doporučuje Ježíš Nikodémovi, kterému říká, „*Ty se musíš znovu narodit*“ (J 3,7). Jde o prosbu, o souhlas, o vyjádření touhy po příchodu nového království.

Log: Je to, jako když jeden z manželů je na delší dobu v lázních. Samozřejmě si telefonují, těší se na sebe. A přijde poslední týden a ten, který je v lázních, řekne: tak za týden jsem už doma. A ten druhý na to odpoví: už aby to bylo. Už se prosím tě vrať.

Ale on se přece vrátí. Teď to právě řekl. Je to dáno. Kam by také přece šel. A přesto je odezva: už aby to bylo. O čem to svědčí? Musí to ten zůstávající doma říkat? Nemusí, ale on tím něco vyjadřuje.

2)

Jestliže neštěstí světa začalo odpadnutím od Stvořitele, potom obrácením se k němu stojí na novém počátku štěstí světa.

Modlitba o příchod jeho království je vlastně jakýmsi povstáním proti nepořádku světa, proti smrti, proti všemu tomu, co znepřijemňuje život.

Je pravda, že toto přání je někdy vnímáno jako „**sténání utištěného tvora**“ (jak prohlásil K. Marx), který neví kudy kam a žije ve virtuální realitě něčeho neskutečného. Asi jako když člověk nešťastný v manželství slzí při zamilovaném televizním seriálu. Ale skutečnost, pohled do dějin, ukazuje, že tomu tak není.

My se jistě můžeme snažit vybudovat království Boží už tady na zemi. A to tím, že se budeme snažit a angažovat se například (skutečně jako příklad) v sociální oblasti, a tak pomáhat potřebným. A mít dojem, že právě tím stavíme Boží království na zemi. Ale tím nepostavíme Boží království, pouze udržujeme agónii tohoto světa. Někdo řekl, že: „*Kdo si přeje, aby zůstal svět takový, jaký je, přeje si, aby nezůstal vůbec.*“

Tato prosba je přitakání na Boží nabídku a jeho zaslíbení. Modlitba „přijď tvé království“ je vyjádřením naděje a víry. Je to vyjádření odporu proti osudovosti a beznaději. Svět nemusí a nesmí zůstat takový, jaký je.

Naopak můžeme vzdorovat a mířit do království Božího. Pokud se takto modlíme, jsme aktivní.

II. MODLITBA V SOUVISLOSTI S PŘÍTOMNOSTÍ

Prosba o království nemá pouze co do činění s naší budoucností, ale také s naší současností.

O království Božím se sice mluví jako o budoucí události, ale mluví se o něm také jako o přítomné události.

Lukáš 17,21: „... *ani se nedá říci: ‚Hle, je tu‘ nebo ‚je tam‘! Vždyť království Boží je mezi vámi!*“

„Přijď království tvé“ je také prosba, aby zavládly poměry království nebeského v našem životě. Bože uskutečni svoje království **ve mně**. Ve společenství církve, rodiny atd. Pomož, abych bral pouze tebe jako svého krále a podle toho také jednal.

Ale z takové prosby vyplývají důsledky. Jaké? **Jaká je odpověď na přicházející království?**

Marek 1,15: „*Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu.*“

Když se modlíme o království Boží, potom prosíme, aby pominulo „naše království“. A teď nemyslím pouze to, VE KTERÉM žiji, ale také to, které mám v sobě. Každý člověk má jakési svoje vnitřní království, svůj prostor pro myšlení, představy, touhy, pohnutky atd. A to je jeho životní prostor, ve kterém vládne. A touto modlitbou dávám najevo a prosím, aby i do mě vstoupilo Boží království.

A tak prosba o Boží království musí být spojena s mým rozhodnutím (někdy bolestným), že odložím to svoje království.

Lukáš 9,61–62: „*A jiný mu řekl: ‚Budu tě následovat, Pane. Ale nařed mi dovol, abych se rozloučil se svou rodinou.‘ Ježíš mu řekl: ‚Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží.‘*“

Je zapotřebí rozhodného obrácení. Je jasné, že kdo vezme vážně znamení doby, bude muset promýšlet a praktikovat ono obrácení.

A tak tato modlitba o království je prvním krokem k obrácení. Protože tato naděje na království Boží má co do činění s obnovou našeho srdce.

Ale je zde ještě jedna důležitá věc v té souvislosti.

III. JISTOTA PŘÍCHÁZEJÍCÍ ZMĚNY K DOBRÉMU.

Zjevení 1,8: „*Já jsem Alfa i Omega, praví Pán Bůh, ten, který jest a který byl a který přichází...*“

My nečteme, že království nebeské „bude“ snad, někdy, ale že „přichází“. Tedy nastane určitě. Poslední modlitba v Bibli, kterou pronesl Jan, je vlastně doplňkem modlitby Otče náš. **Přijď, Pane Ježíši.**

A tak těm, kteří se ptají, co se stane se světem, je možné odpovědět – jeho království přichází.

Boží království v biblickém pojetí není nějaká mlhavá idea. Někaká virtuální teorie. Ono Boží království má jednoznačné kontury. Proto **středem Ježíšova poselství** je dobrá zpráva o přicházejícím Božím království.

Ježíš Kristus mluví o království Božím především v podobenstvích.

Marek 4,11: „*I řekl jim: Vám je dáno znát tajemství Božího království; ale těm, kdo jsou vně, děje se všechno v podobenstvích...*“

Tedy skutečnost Božího království je podobenstvím zároveň odhalována, ale také zároveň zahalována. A to proto, aby lidé o tomto poselství přemýšleli, aby to nebrali jako návod, kdy udělám to a stane se to.

Království Boží vyžaduje vnitřní změnu, aby následně mohlo dojít k vnější změně a abych mohl té vnější změny být účasten. A že se nejedná pouze o něco v budoucnu, co se současnosti netýká, to vyvrací Pán Ježíš slovy: „... *stokrát víc dostane a bude mít podíl na věčném životě...*“ (Mt 19,29). Stokrát víc v tomto životě a k tomu ještě věčný život.

Království Boží není místo pro privilegované. Jeho brány jsou otevřené pro každého. **Každý se totiž může modlit „Otče náš, přijď království tvé“.**

Matouš 11,28: „*Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.*“

Závěr:

Poselství Bible stojí a padá se skutečností Božího království. A to proto, že právě království Boží je oním cílem, kam směřujeme. To je důvodem a výzvou k víře, důvodem a výzvou k naději. Chvilé modlitby za Boží království je chvíle radosti, a to navzdory temné skutečnosti.

Pro každou dobu je podstatné, jestli jsou zde lidé, kterým i v obtížích zůstává otevřený výhled na jeho království a kteří se modlí za jeho pří-

chod. To jsou ti lidé, kteří opravdově hýbou dějinami. Oni touží a volají po změně, oni dávají Bohu najevo, že si přejí přijmout nabídku Boží po radikální změně.

Nabídka království Božího proniká všemi věky a jde napříč kulturami a národy. Prosba za ně ukazuje touhu, aby Boží vláda pronikla nyní do našich srdcí a následně také do celého světa s tím, že my chceme být u toho.

Amen.

RACHAB

/Miroslav Kysílko/

Židům 11,31

Jméno Rachab v apoštolově seznamu velikánů víry přinejmenším překvapuje. V seznamu jsou uvedena jména pouze dvou žen, Sáry a Rachab. Překvapuje tím spíš, že v seznamu chybí jména jako Rebeka, Ráchel, Mojžíšova sestra Mirjam a další. Místo nich apoštol Pavel poukazuje na příklad víry pohanské prostitutky, které se navíc dostalo té cti, že se stala prapramátí krále Davida a samého Pána Ježíše. Okolnosti jejího příběhu jsou dobře známé, a tak si připomeňme jen to podstatné.

Izraelité po 40 letech putování pouští překračují Jordán a vstupují do země zaslíbené jejich praotcům. V cestě jim stojí slavné město Jericho. Podle archeologů jedno z nejstarších na světě. Leželo v jordánském údolí 240 m pod hladinou Středozemního moře, a to v místech, kde vyvěralo několik silných pramenů. V tomto tropickém klimatu s dostatkem vody se dařilo všemu – vegetaci i lidem. Bible toto město nazývá městem palem. Představovalo důležitý strategický bod. Proto bylo mimořádně opevněno dvojitými hradbami. Byla to nejsilnější pevnost v Palestině, která byla považována za nedobytnou. Jméno Jericho však v hebrejštině znamená město měsíce – město, kde se uctívá měsíc. Měsíční kult byl Izraelitům důvěrně znám. Jméno otce Abrahama Térach je odvozeno od slova jareach, což znamená měsíc. Město Ur, odkud Térach pocházel, bylo zasvěceno Aštartě, bohyni měsíce, a podobně Cháran, kde se Térach usadil a zemřel. Někteří biblisté jsou názoru, že Térach dal své dceři jméno Sáraraj – kněžka – na počest Aštartě. Aštarta (v Egyptě se jmenovala Isis, v Řecku Afrodité, Římané ji nazvali Venuše) byla bohyně prosperity, úspěchu, zisku, sexu. Kult byl praktikován orgiastickými hostinami, kultickým smilstvem, ve kterém měli svou roli a respektované postavení kněží a kněžky. Z Jozueho výzvy (Joz 24,1.2.14.15) se dá usoudit, že Izraelité se ani po staletích s tímto kultem zcela nerozešli.

Vraťme se k Izraelitům. Stojí před hradbami a uvědomují si, že město je pro ně nedobytné. Opět se jich zmocňují pochybnosti a malomysl-

nost. A právě proto se Jozue rozhoduje vyslat do Jericha dva zvědy. Ti přicházení do Jericha a rozhodují se strávit noc v domě Rachab. To nás překvapuje. Proč právě v nevěstinci? Dům Rachab byla hospoda anebo spíš jakýsi hotel. Zvědové pravděpodobně předpokládali, že tam budou jako cizinci nejmíň nápadní a získají nejvíce informací. Jejich plán se však nezdařil. Jsou prozrazeni a král dává Rachab rozkaz, aby je vydala. A to je opět zarážející. Je-li město ohroženo nepřátelskými špiony, pak by bylo nejvýš pravděpodobné, že do domu Rachab vtrhne zásahová jednotka, prohledá ho a obrátí vzhůru nohama a zvědy by jistě našli. Avšak z chování krále vysvitá, že má před Rachab respekt. Proč? Její dům má zvláštní postavení. Ční nad hradbami, nad městem, má výsadní postavení. Na hradbách si nemůže postavit dům kdokoli. Dům Rachab je nejspíš zároveň svatyně. V té době nebylo výjimkou, že v komplexu chrámů byly zároveň nemocnice, hotely či obchodní domy. Této domněnce napovídají i další skutečnosti. Rachab skrývá zvědy na střeše. To je místo, kde se konaly oběti (Neh 8,16). Skrývá je v pazdeří. Z pazdeří se vyráběly lněné oděvy kněží (Ez 44,17), zatímco lidé obecně nosili oděvy z vlny. Plochá střecha je tedy posvátné místo, kam nemá každý přístup. Navíc Rachab zvědy posílá na konkrétní určitou horu. Proč právě na ni? Zřejmě se jedná o posvátné místo, kam mají obyčejní obyvatelé rovněž zakázaný přístup, podobně jako na střechu jejího domu. Rachab předpokládá, že v posvátných místech, kde sídlí jejich bohové, nebude izraelské špehy nikdo hledat.

Z uvedeného je zřejmé, že Rachab nebyla obyčejná prostitutka, ale nejspíš kněžka bohů svého města. A přesto tato žena, představitelka nepřátelského božstva, činí úžasné vyznání: „Vím, že Hospodin dal zemi vám“ (Joz 2,9). Ona neříká „je to možné, co kdyby“ atd., aby si v případě vítězství Izraelitů zachránila život, ona říká „já vím“. Tam, kde Izraelité podléhají pochybnostem a malomyslnosti, ona vyznává svou víru v moc izraelského Boha. Kde se vzala její víra? Ona říká „slyšeli jsme, jak vás Hospodin vedl přes moře a přes poušť, a poznali jsme, že „vás Bůh je Bohem nahoře na nebi i dole na zemi“ (Joz 2,11). Její spoluobčané mají stejné informace jako ona, ale reagují vzdorem. To, co slyší o izraelském Bohu, v ní probouzí naději na záchranu.

A co víc, z toho, co slyšela o izraelském Bohu, neuvěřila pouze v Hospodinovu moc, ale především v jeho milosrdenství (Joz 2,12). Zvědy zavazuje přísahou, aby jí po pádu Jericha „prokázali milosrdenství“. Ví, že

zachráněna může být pouze milostí. Právě tato víra ji vede k tomu, že s nasazením vlastního života sama zachraňuje život izraelských zvěďů.

Tato skutečnost vedla Jakuba k tomu, že vedle příkladu činné víry Abrahama staví víru Rachab (Jk 2,22–25). Na jedné straně otec věřících Abraham – kdo mohl být v očích Izraelitů výš – a na druhé straně Rachab – na nejnižším stupni společenského žebříčku – žena, pohanka, modlářka, hříšnice. Právě proto se víra této ženy stává povzbuzením a nadějí pro každého člověka.

V prvé řadě pro Izraelity. Zvědové se vracejí a vyprávějí o tom, co se jim přihodilo. Víra Rachab byla povzbuzením pro celý Izrael.

Díky víře Rachab byli zachráněni i její blízcí a příbuzní. Mnoho lidí si myslí, že k záchraně blízkých nemohou nijak přispět. Příběh této ženy může jejich víru povzbudit.

Příběh této kněžky měl být povzbuzením a nadějí pro všechny obyvatele Kenaánu – viz obyvatele Gibeónu (Joz 9,3). Avšak většina obyvatel Palestiny se rozhodla pro vzdor a boj proti izraelskému Bohu.

Příběh Rachab není oslavou víry této ženy, ale naučením o Hospodinu. O Bohu, pro kterého není rozhodující naše minulost. O milosrdném Bohu, který zachraňuje každého, kdo jeho nabídku milosti vděčně přijme.

BIBLICKÉ ŽENY – NOEMI, RÚT, ORPA

/Pavla Šustková/

Rút 1,1–6

Elímelekova rodina se stěhuje z Betléma, domu chleba, který v tuto chvíli neposkytuje dostatek obživy. Připomíná nám to první lidi, kteří se vydali za lepšími, neomezenými možnostmi. Vydali se do světa, který neznali, a našli tam smrt. Jiné nebeské bytosti se na takovou cestu nevydaly. A tak církev žije v zemi, kde je jen hostem. Je dobře, když se ve světě, kde se umírá, cítíme jen jako hosté. Považujeme se za občany nové země a nového nebe, kde přebývá spravedlnost (2Pt 3,13).

Nestalo se i nám něco podobného? Neodešli jsme za možnostmi, které nám nepřinesly to, co jsme čekali? Nestalo se něco podobného mým přátelům?

Když je v Betlémě opět chléb, Noemi chce zpátky do Izraele. Cítí, že má čestně a laskavě uzavřít kapitolu života v cizině i co se týká postoje ke snachám. Bude rozumné nevázat je na sebe. Nemá jim už co nabídnout. A tak nejdříve působí na jejich city: „Vraťte se k maminkám.“

Jako by Noemi představovala církev, která v dějinách také putovala za chlebem života, někdy si připadala osiřelá a cítila prázdnotu. Měla však posílat ty, kteří se na ni s důvěrou obraceli, zpátky k jejich starým východiskům? Nebo říkat těm, kdo s ní chtěli sídlet těžkosti: „Vraťte se, nemáte-li dost odvahy“?

Jít v Kristových stopách vyžaduje mnoho, vlastně všechno. Rozmyslete si, než se dáte na cestu. I Kristus věděl, že lidé bývají vázáni na něco, co jim brání jít cele za ním.

Ale Orpa a Rúť se nevzdávají. Jdou s Noemi dál. Noemi vidí, že na snachy nepůsobí výzva, aby se vrátily k vlastním matkám. Odvolání na city nepomohlo. Proto jim klade přímou otázku: „Proč byste se mnou chodily? Se mnou vás už nic lákavého nečeká.“ Otázka „proč?“ je otázka po rozumném uvažování. Co z toho budeš mít, když půjdeš za Kristem?

Proč se chceš stát členem církve, která vlastně nikdy nebude atraktivní? Ale ani na otázku Noemi po rozumném rozhodnutí snachy neodcházejí.

Potřetí vyzývá Noemi mladé ženy, aby se vrátily. „Vraťte se, mé dcery, jděte... Můj úděl je pro vás příliš trpký: Dolehla na mne Hospodinova ruka.“ Nedělejte si naději na nějaké řešení vašeho osobního života, pokud půjdete se mnou. A já sama jsem smutná, můj úděl je těžký.

Dávat se na cestu se smutným člověkem je opravdu těžké. Stále vás bude zrazovat, něco bude kritizovat, srovnávat tak, že se vždy ukáže, jak on je na tom špatně. Bude to možná pravda, ale vás to unaví. Noemi to všechno ví a včas varuje Orpu i Rút.

Slibuje však sám Kristus církvi něco hodně odlišného? Slibuje jí přece zkoušky, v kázání na hoře blahoslaví plačící... Ano, radost a vysvobození přijde. Ale teď ještě ne. Teď jsou zde také ještě ti smutní, kteří se neumějí usmát. A pak jsme tu my, abychom se uměli radovat s radujícími a plakat s plačícími. Být bližním znamená jít s Noemi, i když se z ní stane Mara.

Rút 1,14.15

Kde je větší nejistota? S Noemi u Izraele – nebo v mé staré moábské vlasti? Je to smutné, ale rozloučím se, rozhoduje se Orpa. Nedělá to lehkovážně. Pláče, vzpomíná... Ale přece jen bude rozumnější se vrátit. Můžeme se jí divit, že políbila tchyni a rozloučila se s ní? Opravdu není rozumné jít do nejistoty, do neznámé země, zcela nezajištěná. Jistý je jedině ten Noemin smutek. A pravděpodobná je samota.

Podívej se, Rút. Není Orpa pro tebe dostatečný příklad? Odešla, je rozumná.

Takovým problémům mohou být vystaveni lidé, kteří se setkali s Božím lidem. Mnoho skutečností dokazuje, že je rozumnější nevázat se na církev. Co je tam jistého? – A dále jsou tu příklady těch, kteří to skutečně vzdali. Včas si vše rozmysleli. A příklady táhnou.

Tak se na pomezí mezi izraelskou a moábskou zemí odehrává řada rozhodnutí, vedou se rozhovory, přesvědčuje se, pláče se. Někdo se vrací, někdo chce jít dál.

Rút 1,16.17

Smrt vstoupila už třikrát do této rodiny. Zemřel otec Elímelek a potom i Machlón a Kilión, synové Noemi. Hluboký smutek většinou pročišťuje,

zbavuje zbytečností, ukazuje, co může přetrvat. Mnoho lidí se ve smutku tiše přibližuje Bohu.

Ale právě po prožitém smutku Rút ví, jak je dobré mít někoho vedle sebe. Váží si staré Noemi. Ví, že ji může přivést do společenství lidí, kteří ctí Boha.

Je těžké být mladou Rút, která ztratila muže a jde do cizí země. Je těžké být starou Noemi, která ztratila muže a dva syny a neví, jestli ji v její vlasti nečeká výsměch a chudoba.

Je krásné být mladou Rút, která už ví, co má hodnotu. Je krásné být starou Noemi, která jako zralá věřící žena poskytuje zázemí, ačkoli si toho snad ani není vědoma. Je požehnané mít člověka.

Rút 1,20.21

Noemi se stydí, že v jejím životě není vidět, že by jí byl Bůh příznivě nakloněn. Šírá se tou myšlenkou. Všichni mají vědět, že si je toho vědoma. Cítí se asi vinna tím vším, co se stalo její rodině. Svůj úděl vnímá jako příliš tvrdý Boží zásah. Snad chce také říct, že Pán Bůh udělal chybu, když dovolil, aby se nejdříve jmenovala Noemi – Rozkošná. Nezbylo na ni z Boží pokladnice nic.

Prý odcházela s plnou náručí a vrací se s prázdnou. Asi zapomněla na Rút. Ta ji přece doprovodila až domů. Noemi nemusela jít zcela sama. A mladá Rút byla ochotna spojit s ní svůj život, i když věděla, že to nebude radostné, i když Noemi byla pesimistická. Noemi zapomněla na tuto Rút, která šla celou cestu vedle ní.

Jdou někdy vedle nás cestou života lidé, kteří jsou nám tak blízko, že si ani neuvědomujeme, jak jsou ochotni za nás dýchat, jak kvůli nám zapomínají na sebe. My se jenom stačíme veřejně litovat, co všechno nás potkalo.

Jestlipak tenkrát v Betlémě Rút někde tiše neplakala?

Rút 1,21

Z Bible známe několik osob, kterým Pán Bůh změnil jméno. Na nové zemi bude Boží Syn dávat vykoupeným nová jména (Zj 2,17). Noemi se rozhodla změnit si jméno sama.

Je jistě těžké rozumět Božím cestám, když vedou „roklí šeré smrti“. Je těžké neztratit radost, když se nenaplnuje běžný lidský úděl. Když například nenajdeme životního partnera nebo když ho naopak ztratíme. Když

nemáme vlastní děti nebo když nám naše zemřou. V takových situacích se my lidé často snažíme najít jiné, náhradní řešení. Jiní se vzdávají, zoufají si. To vše se děje všude na světě a nescíslněkrát denně.

Lidé se vzdávají hlavně proto, že se jim zavřela budoucnost. Není výhled na jiné řešení nebo ani jiné přijmout nechtějí. Tak reagují často lidé nevěřící.

Je na tom věřící člověk lépe? Může na tom být ještě hůř než nevěřící. Tehdy, když je přesvědčen, že „Hospodin je proti mně. Všemohoucí mi určil zlý úděl“. Domnívat se, že mám zlého Boha, je snad ještě horší než nemít boha žádného.

Rút 2,8

Noemi už není jediná věřící, kterou Rút zná. Seznamuje se s dalšími. Poznává rozvážného, věřícího Bóaza. Ten jí doporučuje, aby zůstala sbírat klasy na jeho poli. Rút a Noemi budou mít hodnotnou potravu. A také se má Rút držet děvčat, která tam dělají totéž.

Ten, kdo přichází mezi věřící lidi, je v prostředí zatím víceméně neznámém. Už s ním stále není osoba, která ho do církve přivedla. Nový křesťan se však brzy seznamuje s Bóazem – se svým duchovním otcem, který mu říká, kde najde svou duchovní potravu. Také ho učí spolupracovat s ostatními ve sboru. Všichni pracují na stejném díle, zajišťují potravu, kterou se budou sytit i další lidé. Zrno musí být čisté a kvalitní.

Bóaz dává znát, že mu na Rút záleží. A to jí vynahrazuje všechny starosti i celodenní únavnou práci. Bóaz vyzývá i ostatní ve svém hospodářství, aby byli na Rút laskaví.

Ten, kdo se jako nový člen církve zapojuje do Božích úkolů, potřebuje povzbuzení, potřebuje cítit, že ostatním na něm záleží.

Rút 2,10.11

Rút si je vědoma, že je v této zemi cizinkou. Ví, že nemá stejná práva jako ostatní, a přece doufá, že jí budou udělena. To je víra. Bóazova řeč připomíná Ježíšova slova: „Vím o tvých skutcích...“ (Zj 2. a 3. kapitola). Velkým a prvním skutkem je vždy víra. A k této víře se Kristus přiznává.

I Bóaz ocenil důvěru cizinky. Pro ni mu byla milá, kvůli té důvěře ji přijal.

Křesťanství nejsou skutky, ale víra, která se projeví ve skutcích lásky. Když vnímáme to, co druhý ve víře a v lásce dělá, neoslavujeme tím člo-

věka. Znamená to, že s ním sdílíme jeho křesťanskou zkušenost a dělíme se o svou. Úplné ignorování dobrých úmyslů a úspěchů druhých by nás všechny izolovalo. Znamenalo by to, že nevnímáme „boj víry“ svých bližních, a tudíž je v tom boji ani nepodporujeme.

Rút 2,12

Jít se schovat. Je to strach, nebo důvěra? Jsou lidé, kteří spoléhají na Boha, slabí, anebo silní?

Skryt se u Boha, když je kolem bouře nepochopení. Spoléhat na Boží pomoc, když hrozí fyzické nebezpečí. Ukrýt v Kristu svůj život, když se blíží konec pozemské pouti. To všechno jsou činy víry. Ale ten, kdo je dělá, o tom ani neví. Jen se prostě obrací k Bohu a všechno mu vkládá do rukou.

Je ještě jeden, vrcholný čin víry. Když přineseme své hříchy k Ježíšovu kříži. Přáli bychom si, aby to nikdo neviděl. A věříme, že je tam můžeme nechat, že jsme je tím ze sebe složili. Jako kdysi Izraelci vkládali ruce na beránka a přenášeli tak na něho své viny.

Proč tak málo lidí využívá možnost úkrytu?

Proč tak málo lidí shazuje ze sebe viny, když se jim ta možnost nabízí?

Rút 2,17

Rút sbírala klasy celý den, až do večera. Pracovala, aby získala obživu pro Noemi i pro sebe.

Izajáš nás upozorňuje, že se často snažíme získat to, co nás ve skutečnosti nenasytí. Zbytečně na to vydáváme energii, čas a peníze (Iz 55,1.2). V duchovním slova smyslu navštěvují někteří lidé jen obchody s lahůdkami. Touží spíše po něčem výjimečném než po pravidelné, zdravé duchovní stravě.

Víme, co takový systém stravování přináší tělu. Ve skutečnosti nezíská dostatek materiálu pro výstavbu nových buněk, pro obnovu... Po duchovní stránce je zdrojem naší síly sbírka Božích zpráv, zaslíbení, upozornění, naučení – prostě soubor knih, Bible. Ale ona sama není tím posledním, pouze nás odkazuje na Krista. Máme přemýšlet – na základě biblických informací – proč se narodil tak, jak se narodil, proč žil tak, jak žil, a proč zemřel tak, jak zemřel. Kdy jsme o tom naposled uvažovali? Kdy jsme o tom naposled četli? Kristus je chléb z nebe, Slovo poslané od Boha. Jinde se duchovně nenasytíme.

Rút 3,18

Noemi byla přesvědčena, že Rút neriskuje, když čeká na Bóazovo řešení. Noemi si byla jista, že Bóaz je zodpovědný a vše dořeší. Proto povzbuzovala Rút, aby vytrvala i ona.

Když se Boží Syn angažoval v plánu spasení, nepadlé nebeské bytosti měly velkou radost. Věděly, že jen on může přinést řešení smrti propadlým lidem. Kristus však nedal jen svůj souhlas „na počátku času“ s tím, že zachrání lidstvo. Plán také přesně plnil v dohodnutou dobu. Nyní probíhá závěrečné údobí dějiny záchrany.

Nedá si pokoj a dovede tu záležitost ke konci. Lidé už nařikají, vykoupení se ještě neuskutečnilo. Reptají, pochybují, bojí se. Bylo by dobré častěji číst vyjádření apoštola Pavla, který si byl jist, že ten, který začal dobré dílo, ho také dokončí.

Rút byla jen slabá žena. Nebylo jejím úkolem dořešit záležitosti jejího vykoupení. Jejím úkolem bylo čekat. Ostatní bylo záležitostí Bóazovou. – I církev je jen společenství slabých lidí. Jejich úkolem je čekat. Ostatní je záležitostí věrného Emmanuela.

Rút 4,10a

Bóaz skutečně dovedl záležitost do konce. Zaplatil za dědictví i za Rút. A potom si ji přivedl domů. Moábskou Rút, ženu z cizí země.

Je to krásný příběh. Snad příliš idylický? – Ale my prožíváme také takový. Žijeme v posledním dnu toho příběhu. Můžeme přece říct slovy Noemi: Kristus dovede tu záležitost do konce ještě dnes. Už za nás zaplatil. Získal zpět celou naši zemi a s ní i nás, bývalé cizince.

Stalo se vám už někdy, že vám někdo dosud neznámý nabídl, že za vás v obchodě doplatí dvě koruny, které vám chybí. Pokud jste to zažili, myslím, že se vám ten člověk stal trochu blízkým. Pro ty dvě koruny.

Je možné, že ve věčnosti nebudeme mít žádné dluhy, žádný očistec, žádné doplácení? Za nás je zapláceno. Jsme úplně bez dluhů. Nikdo nám nemá co vyčítat, nikdo už nebude na nás žalovat.

A pak si nás Kristus přivede domů. Jeho domov, jeho království bude i naše. Ježíš představí svému Otci církev, nevěstu bez vady. Byla to dříve cizinka, ale „koupí ji získal za manželku“.

Rút 4,14.15

Noemi se narodil vnuk. Považovala ho za syna. Nikdo se jí už nemohl posmívat. Betlémské ženy měly radost. Ten chlapec ti vrátí smysl života, bude o tebe ve stáří pečovat. Bála ses budoucnosti, protože nemáš muže ani syny.

Kniha Rút je také knihou Noemi. Je to kniha o smrti, ztrátách a smutku. Ale také kniha o přátelství a lásce. Kniha o důvěře k Bohu, který má svůj lid, církve, ke které je možné se připojit. Je to také kniha o důvěře k Božímu lidu. Kdo se seznámil s těmi, kteří milují Boha, i když jsou sami nedokonalí, ten cítí potřebu vrátit se tam. Tak se nakonec vrátila i Noemi.

Kniha Rút ukazuje, jak blízko má na téhle zemi smutek k radosti, dostatek k nedostatku, život ke smrti, bezvýchodná situace k záchraně. Jak blízko mají k sobě životní cesty lidí, jak se prolínají, rozcházejí a spojují. Ale především, jak je Pán Bůh spojuje ve velkém plánu záchrany – od Bóaza přes Obéda, Davida – až ke Kristu.

SPADLA VĚŽ V SILOE

/Ludvík Švihálek/

Lukáš 13,1–9

Úvod:

- Padají domy za povodní...
- V Bangladéši šicí dílna, přes tisíc mrtvých...
- Padají letadla...
- Hrouť se mnohá manželství...
- Tornáda v USA...

I. STALO SE V SILOE

- Spadla tam věž – zahynulo několik lidí.
- Předtím zpráva – Pilát nechal pobít několik poutníků z Galileje, a přitom byli v chrámu, zrovna když obětovali.
- Co na to, Pane, říkáš? Jak to vysvětlíš? Proč se to děje? Jsou to Boží tresty?
- Ježíš poznal, že si to ti, kteří o tom referovali, myslí, proto začíná své hodnocení těchto neštěstí slovy: „Myslíte si, že oni byli hříšnější než ostatní lidé? ... Vůbec ne...“

Když spadne letadlo, vyšetřuje se proč. Musí se zjistit příčina, aby nedošlo k dalšímu neštěstí. Totéž, když se zřítí dům. Většinou je za tím lidská chyba, ziskuchtivost, ošizení kvality...

- Když si dívka vezme mládence, který si sem tam dá rád skleničku...
- Víte, která je největší česká lež? „Pojďme na jedno...“
- Když si podobného „na jedno“ vezme dívka s vírou, že ho ona napraví, může později litovat.
- Ale vzala si ho, byla to její chyba, a za chyby se platí...

Dva stavitelé (Mt 7,25)

O tom Ježíš hovořil na jiném místě. Vyprávěl o dvou stavitelích domů.

- Jeden stavěl a kopal základy v písčité půdě. Šlo mu to pohodlněji – bez námahy.
- Druhý se namáhal, stavěl na skále.
- Dlouho nebylo nic znát, žádný rozdíl. Až přišel příval.
- Pak se poznalo, jaký byl základ.
- Dům postavený na písku se zhroutil.

V jednom městě spadl dům. Zjišťovalo se proč. Byl postaven na smetišti zavezeném hlínou.

- Teď Evropa poznává, že žijeme na smetišti různých pochybných filozofií a názorů.
- Že důležité je být šťastný...
- Že hlavní je ekonomika...
- Že hlavní je, co mám v kapse...

Jen nevzpomínejte Boha...

„Jediné slovo, které dnes nemůžete použít ve vážném rozhovoru, aniž by to někoho nepohoršilo a nevyvolalo pohrdavý úsměv, je slovo Bůh.“ (Madeleine Albrightová v knize „Mocní a všemocní“)

- Výsledkem je, že upadá čestnost, poctivost, pravdomluvnost, úcta.
 - Projevuje se to ve skutečnosti – korupce, podvody...
 - Na čem stavíme svůj život?
 - Na kom? Na jakých názorech, myšlenkách?
- Základ je nepevný – zbyla jen otázka: „Co z toho budu mít?“

II. JEŽÍŠOVA SLOVA VAROVÁNÍ A NADĚJE

- Ježíš zde tato neštěstí nevysvětluje. Proč se to stalo?
- Vede naši pozornost k otázce:
- „Co nám tato neštěstí říkají?“ „Nebudete-li činit pokání, zahynete.“
- Že lidský život je nejistý.
- Jsme ohroženi nemocemi, úrazy, zlými lidmi – a časem.
- Každý den je hrozbou, ale i velkým darem.
- Od vrahů a padajících věží nás Ježíš vede do sadu na vinici.
(L 13,6–9)

Krásné místo.

Majitel vinice na ní zasadil fíkovník. Když přišel čas sklizně, hledal na něm ovoce. Marně.

Řekl svému správci vinice: „Vytni ho.“ Soud byl vynesěn.

Ale stromek měl přímlyvce.

Správce vinice říká: „Pane, ponechej ho ještě jeden rok. Zkypřím a pohnojím mu půdu.

Snad přece jen bude rodit. A když na něm příští rok nic nebude, dáš ho porazit.“

- O kom se vede tento rozhovor? O mně a o tobě.
- „Dnes, kdybyste uslyšeli jeho hlas, nezatvrzujte své srdce...“
- Je to obraz Boží péče o člověka.

Dvojí pohled na katastrofy.

Povodně či tornáda – „Proč to Bůh dovolí?“

Nebo – „Jak to, že ty živly mají hranice? Že nás to nesmete úplně? Kdosi je zadržuje.“ *„Nebesa si kvůli tak žalostnému stvoření, jako je člověk, nezpůsobí újmu.“* To napsal v 17. století Pierre Bayle.

Způsobila! Bůh dal svého Syna!!!

„SUMA VŠETKÉHO...“

/Bohumil Kern/

Zhrnutie toho najdôležitejšieho z Biblie:

V SZ to je: ŠMA IZRAEL

„Počuj, Izraelu, Hospodin, náš Boh, je jeden Hospodin. Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, celým svojím srdcom a celou svojou dušou a celou svojou silou!“ (5M 6,4,5)

„Suma všetkého toho, čo si počul: Boj sa Boha a ostríhaj jeho prikázania, lebo to je povinnosťou každého človeka.“ (Kaz 12,13)

V NZ:

JK: Matúš 22,37–40: „**Milovať** budeš Pána...“ (5M 6,5) „**Milovať** budeš svojho blížneho...“ (3M 19,18)

Ján 13,34: „Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa **milovali**...“

Apoštol Pavol: „Cieľom prikázania je **láska**, vychádzajúca z **čistého srdca, dobrého svedomia a úprimnej viery**, od čoho niektorí odbočili a dali sa na prázdne reči. Chcú byť učiteľmi zákona, a nerozumejú ani tomu, čo hovoria, ani tomu, čo tvrdia.“ (1Tim 1,5–7)

EGW: „Boh ustanovil cirkev, aby prostredníctvom nej zjavil svetu **svoj charakter**.“ (Boží zámer s cirkvou.)

Tak ako dnešných ľudí, aj učeníkov viac zaujímali **udalosti** – to, čo sa deje okolo nás – viac ako to, čo sa deje v nás.

„**Kedy** to bude a čo bude znamením tvojho príchodu a skonania sveta?“ (Mt 24,3)

- Vojny, povstania, hlad, mor, zemetrasenia, falošný prorok – zvädzania.
- „Keď uvidíte toto všetko, vedzte, že je blízko pred dvermi.“ (v. 33)
- „**Predpôrodné bolesti** sveta“ (v. 8) – v terminológii pôrodníctva to nazývame **kontrakcie**.

– **Frekvencia kontrakcií (stáhov maternice) – dva druhy:**

- a) „poslíčkovia“ – **nepravé** kontrakcie: prekrvujú a pripravujú pôrodné cesty;
- b) „**pravé**“ – pôrodné kontrakcie: naznačujú neodkladne sa blí-
žiaci pôrod.

VOJNY

1.–2. stor.: *židovsko-rímske vojny*

Stredovek: *9 križiackych výprav*

14. stor.: *storočná vojna*

15. stor.: *husitské vojny*

16. stor.: *talianske vojny*

17. stor.: *30-ročná vojna*

18. stor.: *severná vojna*

Od r. 1900:

1. sv. vojna – 37 mil. obetí

2. sv. vojna – 72 mil. obetí

Vznik komunizmu – 100 mil. obetí

Obdobie 1990 – 2019:

Okolo 100 vážnych konfliktov

(Kuvajt, Rwanda, Osetsko, Juhoslávia, Alžírsko, Afganistan, Kosovo, Irak, Líbya, Izrael – Palestína, Kórea (s. – j.), Nigéria, Sudán, Somálsko...) – mesačne jeden konflikt.

ZEMETRASENIA

Do roku 1900 *dost' sporadicky.*

Roky 1900–1970: *12 (7,9 – 9,5 °RS)*

Roky 1990–2011: *25 (6,9 – 9,15 °RS)*

Takmer mesačne jedno silnejšie zemetrasenie.

MOR

10.–18. stor.: *morové epidémie – zomiera 1/3 obyvateľstva.*

19. stor.: *rozšírenie cholery z Indie a vírusy.*

20. stor.: *španielska chrípka – 50 mil. obetí.*

1950–1958: *chrípka – mexická, ruská, ázijská, hongkonská – 3,5 mil. obetí.*

1981: *HIV, AIDS, (35 mil.), ebola, SARS, MERS, žltá horúčka.*

2019: *COVID-19 – postihnutých 245 mil., z toho 5,5 mil. obetí.*

„***Ked' uvidíte toto všetko***, vedzte, že je blízko pred dvermi.“ (v. 33)
(predpôrodné bolesti – „poslúchovia“)

Pôrodné bolesti (nebude čas na prípravu):

- Rozviazanie anjelov držiacych 4 vetry (Zj 7,3)
- Ukončenie doby milosti (Zj 11,18)
- V dobe 7 posledných rán (Zj 16,1)

„Preto aj **vy bud'te hotoví**, lebo v tú hodinu, v ktorú sa nenazdáte, príde Syn človeka. Ktože je teda tým **verným sluhom a opatrným**, ktorého ustanovil jeho Pán nad svojou čelad'ou, **aby im dával pokrm** na čas? Blahoslavený ten sluha, ktorého, keď príde jeho pán, nájde tak robiť.“ (Mt 24,44–46)

JK ich vedie od udalosti k charakteru a pokračuje u Matúša 25 – charakter verného a neverného sluhu.

- **Charakter** rozumných a nerozumných panien
- **Charakter** dobrého a zlého sluhu
- **Charakter** požehnaných a zlorečených pri súde

Zhrnutie toho najdôležitejšieho je v súlade s učením celého Písma:

„Suma všetkého toho, čo si počul: **Boj sa Boha a ostríhaj jeho prikázania**, lebo to je povinnosťou každého človeka.“ (Kaz 12,13)

Cieľom prikázania je **LÁSKA – ovocie DS**.

Tieto závery sú v súlade s výrokmi EGW:

„Akokoľvek vznešené môže byť vyznanie človeka, ktorého srdce nie je preniknuté láskou k Bohu a jeho spolublížnym, **nie je Kristovým učeníkom**... Vo svojej horlivosti by mohol podstúpiť hoci i mučenícku smrť, keby však nemal zlato lásky, Boh by ho pokladal za **zvedeného nadšenca**, alebo **ctižiadostivého pokrytca**.“ (5T:168)

„Blíži sa prudká a nemilosrdná búrka. Sme pripravení postaviť sa jej tvárou v tvár? Nemusíme hovoriť, že **nebezpečenstvá posledných dní** nás zastihnú rýchlo a nečakane. Ony **už prišli**.“ (8T:35)

„Aj to mi bolo ukázané, že mnohí **zanedbávajú** potrebný čas prípravy a **očakávajú** na čas oživenia a neskorého dažďa. Len tí obdržia väčšie svetlo, ktorí žijú v súlade so svetlom, ktoré už doposiaľ obdržali.“ (Skús. a vid., str. 162)

„Naše **každodenné skúsenosti** sú súčasťou tejto krízy. Víťazstvo spočíva v tom, že sa správne rozhodneme v malých záležitostiach života. Kto nie je v malých veciach kresťanom, nie je v ničom kresťanom.“ (8T:315)

„Kríza cirkvi znamená súčasne **krízu každého člena.** Vyvrcholením krízy bude **osobný zápas** každého jednotlivca vo vlastnom **srdci a živote** proti hriechu a nespravodlivosti. V tejto kritickej chvíli každé Božie dieťa prejde určitou skúškou.“ (8T:315)

„Praktickou skúškou je **boj, ktorý musíme samostatne prebojovať a zvíťaziť nad hriechom vo vlastnom srdci** a tak odolávať útokom nepriateľa, ktorý chce poškvrniť náš charakter.“ (8T:315)

Satanova snaha, ktorá je pre dnešné dni veľmi aktuálna:

„Musíme spôsobiť zmätok a rozdelenie. Musíme zničiť ich strach o vlastné duše a viesť ich ku **kritizovaniu, k súdeniu, k obviňovaniu a zatracovaniu medzi sebou,** aby pestovali sebeckto a nepriateľstvo. Pre tieto hriechy nás Boh vyhnal zo svojej prítomnosti a **všetkých,** ktorí budú nasledovať náš príklad, **postihne podobný osud.**“ (TM:475)

Záver:

Jeden z najvýstižnejších citátov, charakterizujúci naše súčasné poslanie:

„Zatiaľ čo **svet potrebuje súcit, modlitby, čínorodosť – aktivitu** Božieho ľudu a **poznanie J. Krista v živote jeho nasledovníkov, Boží ľud potrebuje PRÍLEŽITOSTI,** ktoré vyžadujú ich súcit, robia ich modlitby účinnými a ich povahu rozvíjajú podľa Božieho vzoru.

Aby nám Pán Boh zabezpečil tieto príležitosti, postavil medzi nás **chudobných, nešťastných, nemocných a trpiacich.** Oni sú Kristovým odkazom jeho cirkvi, má byť o nich postarané tak, ako by sa o nich postaral on sám. Tak odstraňuje Boh strusku a čistí zlato a rozvíja v nás ono jemné vzdelanie srdca a povahy, ktoré tak veľmi potrebujeme.“ (6T:261)

Naše uvažovanie najvýstižnejšie vystihuje jeden z najväčších reformátorov slovami:

„Rob všetko dobro, čo môžeš. Rob to zo všetkých síl a všetkými spôsobmi, ktorými môžeš. Všade a vždy, kde sa to len dá. Rob tak všetkým ľuďom, kým môžeš.“ (John Wesley)

Amen.